

❖ ક્ષમા. ❖

સદરહુ પુસ્તકનાં હેન્ડગ્રીડો બહાર પાડ્યા પછી
પુસ્તકખાનામાં સદરહુ પુસ્તક છપાવવા ઇરાદો રાખેલ હતો.
પરંતુ રૂબરૂના સબબથી અમારે બહારગામ જવું થવાથી
પુસ્તક છપાવવામાં વિલંબ થયેલ છે જેના માટે સુચ
આહુકોની ક્ષમા યાચીએ છીએ. એજ વિનંતી.

લી.

જૈન સ્થાનકવાસી દિગ્દર્શન બાળ મંડળ,

વઢવાણ કેમ્પ.

॥ श्रीजिनेंद्राय नमः ॥

ઉપદેશક કાવ્ય સંગ્રહ

ગાયન ૧ છંદ.

સ્તુતિ.

હરિગીત.

હે જૈન બંધુ સર્વ સુષુજે, શીખ આ પ્રીતી ધરી;
કરશેા મનન મનમાં સદા, જશેાજ ભવ સિંધુ તરી.
જંજળ સૌ અળગી કરી, મન જ્ઞાન સુધાથી ભરે;
સુખકાર સંકટ હાર શ્રી મહાવીરની ભક્તિ કરો. ૧

આ જગતણેા આધાર, જન સુખકાર સત્ય સદા સહી,
મહિમા ઘણેા છે સત્યનો, તે વાત સહુ ધર્મે કહી;
છે વિજય વિશ્વે તેહનો, રસ્તો અસતનો પુરહરો,
સુખકાર સંકટહાર શ્રીમહાવીરની ભક્તિ કરો. ૨

નિજ ધર્મનો સિદ્ધાંત મોટો, જીવ દયા વિચારજો
મણીરૂપ જગમાં મનુષ્ય છે તે; દુઃખ તો સંહારજો
સહુ ધર્મ મારગ મુલ એ, નિર્વાણનોરસ્તો ખરો,
કાર સંકટહાર શ્રી મહાવીરની ભક્તિ કરો. ૩

ને દઈ ડામ, તેનું નામ નવ સંજારકું,

જ્ય તપ સહુ એ નાશ પામે, દુષ્ટ મનને મારવું.

શિળને સંતોષનો, શુભ પંથ સૌથી પાધરો,

સુખકાર સંકટહાર શ્રી મહાવીરની ભક્તિ કરો. ૪

નિજ ધર્મનો શુભસાર આપે, કાવ્ય મનને જોગમે,

કરને મનન પુર પ્રેમથી, તન મન થકી બંધુ તમે

નિર્ભય થવા મન હોય તો, કલ્યાણનું સાધન કરો.

સુખકાર સંકટહાર શ્રી મહાવીરની ભક્તિ કરો. ૫

ધર્મ ધારણ કરો.

ગાયન ર જી.

(આવરદા વ્યર્થ વિતાવી—એ રાગ.)

લે ધર્મ હૃદયમાં ધારી, (૨)

માનવ દેહ દીધો પરમેશે ફરજ કરી શું તારી;

સર્વ વશુ પંખી તું ફરતાં ધરણીમાં તન ધારી,

નિંદ્રા, ભય મૈથુન વીગેરે લક્ષણ ચાર સ્વીકારી--લે ધર્મ.

તે સર્વેમાં શ્રેષ્ઠ મનાવા પ્રભુએ ઉર વિચારી,

તુજને બક્ષીસ એક વધારે, અછલ અપીં સારી--લે ધર્મ.

અછલનો ઉપયોગ કરી લે સારા સાર વિચારી,

ઉત્તમ માનવ જાત મનાવા ધર્મ રહેજે ધારી--લે ધર્મ.

એ નહિં ધર્મ રહ્યો તુંમાતો સાંભળ વાણી મારી,

શીંગ પૂંછ વિના ખોડીલી વિપરીત જાતી મારી--લે ધર્મ.

પશુ નહિ સમજે છે પણ તે કાર્ય કરે ઉપકારી,
 ખેતી દુધ દહીંથી સૌની સેવા કરતાં સારી—લે ધર્મ
 તું પરમારથ રીતે ન જાણે ધિઃક જનેતા તારી;
 નકી મુર્ખ પશુષી જાણું માનવ જાત નહારી—લે ધર્મ

ગાયન ૩ જી.

(જાય છે જગત આદ્યુરે, ઓ જીવ જોને—એ રાગ.)

સોખતી સિધાબ્યા તારારે, તું ચેત ચિત્તે,	૮૬
બાળપણમાં ઉમંગે, રમતો તું જોને સંગે;	
જોતો ગયા જોવે આંગેરે, તું ચેત ચિત્તે.	૧
જ્યારે તું નિશાળે જતો, ત્યારે જોનો સાથ થતો,	
કોણ જાણે કયાં તે હતો રે. તું ચેત ચિત્તે.	૨
જુવાનીમાં જમ્યો રમ્યો, જેની સાથે બહુ ભમ્યો,	
કોણ જાણે કયાં તે શમ્યોરે, તું ચેત ચિત્તે.	૩
જ્યાં તું પરણ્યા ગયો, ત્યાં તો જે જાનૈયો થયો,	
તે આંહીથી ગયો વહ્યોરે, તું ચેત ચિત્તે.	૪
માનતો તું મિત્ર સાચો, જેનો રનેહ નહીં કાચો,	
વાગ્યો કાળનો તમાચોરે, તું ચેત ચિત્તે.	૫
કેકતો તારાથી છોટા, કેક ગયા તુંથી મોટા,	
તે ગણાતાં તારા જોયારે, તું ચેત ચિત્તે.	૬
રહ્યા છે તે પણ જાશે, તારે પણ જાવાનું થાશે,	

કહે શું રાખીશ પાસેરે, તું ચેત ચિત્તે.	૭
જેના વિના ઘડી તારે; ચાલતું ન કોઈ વારે,	૮
તેતો ગયા જમદારે, તું ચેત ચિત્તે.	૯
સાચા જે સગા ગણાતા, તારે દુઃખે દુઃખી થાતા,	૧૦
નેતા તે નથી જણાતારે, તું ચેત ચિત્તે.	૧૧
ગયા તે વિસારી હીધા, નવા નવા નેહી કીધા,	૧૨
કાળે તેને પશુ લીધારે, તું ચેત ચિત્તે.	૧૩
સિધાવ્યા ઘણા સંઘાતી, તો એ ચિંતા નથી થાતી,	૧૪
કેવી છે કઠોર છાતીરે, તું ચેત ચિત્તે.	૧૫

ગાયન ૪ થું.

ભુજંગી હંદ.

કહે શું થયું ને ઘણું તું કમાયો,	
કહે શું થયું પૂર્ણ પૈસો જમાયો;	
ઝરે અંતકાળે જવું ને મરીને,	
રખે રીઝતો રિદ્ધિ સિદ્ધી રળીને.	૧૬
ઉંચા વાસ ચોખ્ખા ચુનાથી ચણાવ્યા,	
તથા સર્વ તે સ્વર્ગ વાટે સિધાવ્યા;	
વડા વાસ નેવા ન આવ્યા વળીને,	
રખે રીઝતો રિદ્ધિ સિદ્ધી રળીને.	
હિરા મોતીના હાર હેયે ધરીને	૧૭

સહા શોભતા જે ગયા તે મરીને;
 બની રાખ તેની ચિત્તામાં બળીને,
 રખે રીઝતો રિદ્ધી સિદ્ધી રળીને. ૩
 જીતી જુદામાં રાજ જેણે જમાવ્યાં,
 મહા શત્રુનાં શિશ નીચા નમાવ્યાં;
 પડયા તે પ્રતાપી ધરામાં ઢળીને;
 રખે રીઝતો રિદ્ધ સિદ્ધી રળીને ૪
 કદાપી ન માનીશ જે દેહ મારો,
 ટકીને રહ્યો જેહમાં જીવ તારો;
 નકી બાણ ત્યાંથી જશે નીકળીને,
 રખે રીઝતો રિદ્ધી સિદ્ધી રળીને. ૫

ગાયન પ મું.

ભુજંગી છંદ.

ન રાચીશ તું પુત્ર પૌત્રાદિ પામી,
 ન રાચીશ સાની લઇને સલામી;
 ન રાચીશ કાયા અતિ ઉજળીને,
 રખે રીઝતો રિદ્ધી સિદ્ધી રળીને. ૧
 ઘણાં વેગવાળી જુઓ કાળ ઘંટી;
 બધુ વિશ્વ તેમાં પડ્યું જેમ બંટી,
 હ મી મારશે દેહ સૌના ફળીને;

રખે રીઝતો રિદ્ધિ સિદ્ધી રળીને. ૨

મન્યાં પ્રાણીઓ સૌ રસા સ્વાદ માટે,
વડી આશથી વીચરે વાટ ઘાટે,
મરે છે જીવો મસ્ત ગોળી ગળીને.

રખે રીઝતો રિદ્ધિ સિદ્ધી રળીને. ૩

ધણું ગર્વમાં તું લમે કેમ ઘેઝો;
દિસે શ્રાવણે સાંઠ માતો મચેલો,
છકેલો ફરે શીઠ સૌને છળીને,

રખે રીઝતો રિદ્ધિ સિદ્ધી રળીને. ૪

થયું દ્રવ્ય લેયું ગયું બાર વાટે.
દળે આંધળી ને મળી શ્વાન ચાટે,

અરે તોય હુઝે નહીં આંધળીને;
રખે રીઝતો રિદ્ધિ સિદ્ધી રળીને. ૫

કાળ વિષે.

ગાયન ૬ હું.

રાગ ખીન્નાવર—જીવો મન લાગરા તું કર્યા જમ્મેલ
આરે સંસાર અસાર છે, નથી નિત્ય રહેનાર;
અંતેરે કોઈ કોઈનું નહીં, નહીં ફરે લગાર,
માયા ઘેનમાં ઉઘી રહ્યો, જાગી ન કર્યો તપાસ.

ટંક.

કાળે આવીને હલ્લો કર્યો, પછી થયો ઉદાસ. આરે. ૧
 નાચે ખુંદેરે ઉંદર બાપડો, ઠરે તાન શુલતાન,
 બીલીએ આવીને પકડીયો, મરણ પામ્યો હેવાન આરે. ૨
 ચોપટ બેઠો પાંજરે, ઠરે વિવિધ ઉચ્ચાર;
 માંબરે જ્યારે પકડીયો, નાશ પામ્યો ગર્માર. આરે. ૩
 તેતર ગરીબડું બાપડું, ભવિષ્ય થકી અજાણ;
 આલ્યું બાચે હુલ્લાસથી, બાજ કાઢી લે પ્રાણ. આરે. ૪
 હરણ ઠેકે દોડે રાનમાં, ગેલ કરે અપાર;
 સિંહ શિકારી આવી ચડે, નછી પ્રાણ લેનાર. આરે. ૫
 રક્ષક બાણી કસાઇને, અજા પાછળ બાય.
 મારી ઉંધી ટાંગે નછી, દયા ત્યારે વિલાય આરે. ૬
 એમ બાણી વ્યવસાયમાં, બગી થા હુંશીઆર;
 કાળ અચાનક આવશે, થઈ રહે તું તૈયાર. આરે. ૭

ગાયન ૭ મું

(જાય છે જગત આલ્યું રે, એ જીવ જોને.) એ રાગ.

આવખુ અથીર એવું રે, એ પ્રાણી તારું;

આવખુ અથીર એવું રે.

ટેક.

કાચે કુંભે પાણી જેમ, ફટ કુટી બશે તેમ,

આજસંમાં ઉંધે કેમ રે,

એ પ્રાણી.

અજ જ્યું અંચળ કાન, પાકું પીંપળાનું પાન;

સરદ સંધ્યાનું વાન રે.

ઓ પ્રાણી-

કુશ અગ્રે જેમ પાણી, કાળે કાળ લેશે તાણી.

મહાલે છે શું મોજ મારીરે.

ઓ પ્રાણી-

એવું આયુષ્ય તારું ભાળી, વિશ્વથી લે મનનાળી;

શાને ખોટી થવું ખાલીરે.

ઓ પ્રાણી-

જનમ્યા તે જરૂર જશે, મંજળ મેદાન થાશે;

સુખના સમું આ ભાસેરે,

ઓ પ્રાણી,

પ્રબળ પ્રતાપી પુરા, ચક્રવર્તી દેવ શુરા,

કાળે મારી કીધા ચુરારે.

ઓ પ્રાણી-

છળથી જે છેલ છળતાં, વરણાગીમાં વાંકાવળતાં,

દીઠા તે શમશાને બળતારે.

ઓ પ્રાણી-

જાવું છે વિકટ વાટે, નથી આગે માંડયા હાટે;

સુકંત કરી લે સાટેરે.

ઓ પ્રાણી-

વાટે જતા મલ્યા વારી, મીલે ન સગપણ કાંઈ,

ભરમાણે તુંતો ભાઈરે,

ઓ પ્રાણી-

મિથ્યા સમપણ લાધે, કેમ તું કુકર્મ બાંધે.

તેનો બોલે તારે કાંધેરે.

ઓ પ્રાણી-

ઉદક અંજળીની માંહે, ક્ષણે ક્ષણે ઓછુ થાયે;

ભાવ આ લાખેણો જાય રે.

ઓ પ્રાણી-

તરવાની ચારે નાવ, દાન શિયળ તપ ભાવ;

ચુકયો ફરી નાવે દાવરે.

કામ-કોષ મહ ગાળો. વિષયથી મનવાળો.

મરણનો ભય ટાળોરે.

ઓ પ્રાણી.

એમ આ અસ્થીર આયુ, નીહાળી નાથાયે ગાયુ,

આવીકને મન ભાવ્યુંરે.

ઓ પ્રાણી.

સંવળું તણ જવા વિષે.

ગાયન ૮ મું.

(નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો.) એ રાગ.

તણ ધન ધામ ધરા જન જાવું,

નથી સમજ વિના સુખ થાવું.

તણ.

પુર પહેલાં નહિ પાળ કરોતો, પાછળ છે પસ્તાવું.

જન્મ-મરણની બેડી જડાતાં, લેશ ન કેમ લખવું, તણ.

આ ઈંદ્રજલ અલોકિક માયા ભોળપણે ન ભમાવું,

મૃગજલ જેવાં સુખ મેળવવા, ભાઠ વિષે ન ભરાવું, તણ.

અંતરનું અભિમાન રહે નહિ, શીઠ મમત્ત્વે મરાવું,

આખર કાંઈ નહીં કામ આવે, સમજ સખા સમજાવું તણ.

હાર્યો જો હરિ ભજન વિના તું, ઉત્તમ નરતન આવું,

‘વ કોટી ઉપાય કયે’, પણ કઠણ પછી છે કમાવું. તણ.

જીવને ઠપકો.

ગાયન ૯ મું.

(એવીરે રંભા જાણી જવા કેમ દધએ— એ રાગ.)

અંતરના કાચા કેમ રહ્યા છો કુટી ?

હિત્તમ અવસર આ માનવ તન, છડમાં જાય વધુટીરે અંતરના.

આતાં પીતાંને વાવરતાં, ખરચી જાશે ખુટી,

પુણ્ય કર્મને કાળે દમડી, છિડેથી નહિ છુટીરે અંતરના.

કામ ક્રોધ લોભ લુંટારા, ધીરજ ધન લે લુંટી,

લુંડા લુંડે હાલે ભટક્યો, તોય ન આશા તુટીરે અંતરના.

કાચા કુંભ સમાન કલેવર, કુંભણ જાશે કુટી,

શમ દમ સાધન સંપ સરલતા, ચોંપ વડે રે ચુટીરે અંતરના.

બગડી બાળ ખેશ બનાવા, બીજ કયાં છે ખૂટી,

કેશવ હરિનામ સુધા સાચો, ઘેરો રસ લે ધુટીરે અંતરના.

વિચારીને ચાલવા વિષે.

ગાયન ૧૦ મું.

(જગત હે રેનકા સુપના) એ રાગ.

કઠણ છે કાલની કરણી, વિષમ સંસારની સરણી,

તણાણી જાય છે તરણી, વિચારી ચાલજે ંહાલા.

ન ભરવા બૂલનાં ભારા, સમજવા ધર્મના ધારા,

અફં હિત હાથમાં તારા, વિચારી ચાલજે ંહાલા.

અખિલમાં શું રહ્યો ખેલી, મરી જવું બધું મેલી,
છતી એ વાત છે છેલી; વિચારી ચાલજે બહાલા.
કગાઈ આ વૃથા ઠાઠે, ભરાઈ જઈશમાં ભાઠે,
સુકમેથી ચડયો કાંઠે, વિચારી ચાલજે બહાલા.
બધું ખાવું ખપી જશે, પથિક તું શું પછી ખાશે ?
વિપદમાં પ્રાણ પસ્તાશે, વિચારી ચાલજે બહાલા.
રહે છે શત્રુઓ સંગે, રમે છે શું હજી રંગે ?
લલા ભય રાખતો ભંગે, વિચારી ચાલજે બહાલા.
ખરીદીને ખર્ચ ખતે, જવું નિજ દેશમાં અંતે,
તણાતો તું રમે તતે, વિચારી ચાલજે બહાલા.
અરાખર ખેલજે બાજી, ધશે હરીરામ તો રાજી,
ન પાકે ભાટકયે ભાજી વિચારી ચાલજે બહાલા.

ગાયન ૧૧ મું.

(જંગળી જીવડા ઝાંઝવા દેખી શું રાયે) એ રાગ.
સંસારી વગડે જીવડો મુસાફર જાએ.
રંબડી તનડે વાહનેડું ખેસી સીધાવે;
અનાડી મનડું સારથી સંગાથ થાએ.....સંસારી..
દેખી આશા ઝાંઝવા ઇંદ્રી ઘોડા થાય,
લગામ જુદી ગઈ છુટી, મનમુંઠ ગોથા ખાયરે;
નિશ્ચિંતા આજુક પકડે આધીન થાએ;.....સંસારી.

ઈચ્છા તણ્યા કોતરે કામ કોધ વડે વાધ,
 લોભ મોહ તરકર મળે રાગ દ્વેષ બહુ નાગરે;
 શમદમ ધતિ ખડગે શત્રુઓ સર્વે જીતાએ,.....સંસારી...
 મદ મત્સરને ટેકરે છાઇ માયા બાળ,
 અજ્ઞાની અંધારડે ઝાલે રાક્ષસ કાળરે;
 પ્રભુનામ શરણથી ભય શોક દુઃખ કપાએ,.....સંસારી...

ગાયન ૨૨ મું.

(ઝેર ગયા ને વેર ગયા) એ રાગ.

આ નગરીના નવ દરવાજા દશમું તેમાં ગુપ્તજ દ્વાર,
 તેની અંદર છે અતિ સુંદર અંતઃકરણનાં ચાર બજાર;
 પહેલું મન છે બીજી બુદ્ધી ત્રીજું ચિત્ત ચોથો અહંકાર,
 મનને ત્રાજવે સોદા તોળે જેની જેને છે દરકાર.
 બુદ્ધિથી કરો માલ પરીક્ષા આ સાફ કે આ છે અસાર,
 ચિત્તથી અંદર સમજી જીવો આ ઉપકાર કે આ ઉપકાર;
 દશ ઈન્દ્રી તેમાં સોદાગર કરે સદાએ વણજ વેપાર,
 આ વસ્તીમાં કામ ક્રોધાદિ માલની ગાંઠડી ઉંચકનાર.
 વિકટ ખેપ આ બચાવો ભાઇ રહીને તેમાં બહુ હુશિયાર,
 તહિતો લાખ ચોરાશી ફેરા દુઃખ તણો નહિ રે ' શે પાર.

ગાયન ૧૩ મું.

(રાગ-સાહેણી)

મેલી દે મમત્વ હે જીવ જીવું છે કાલે મરી,
હાય ચૌવન પલવિષે ખરે ધુળમાં જશે લાળી. મેલી દે.
વિત્ત ધામ ધરા પ્રજા નહિં સાથ આવે તહારી, :
મુળ બંધનના બધા તે માનજે નકકી કરી, મેલી દે.
સદા રહે છે પાસ તારી ક્રોધ કામ છુપા અરિ,
જીતીશ જોતું તેમને તો જઈશ આ દુનિયાં તરી, મેલી દે.
છાડી ક્ષણિક સુખ આ જગતનાં ચાખી જો અમૃત જરી,
સુખ અવિચળ પામવું તો ભાવથી ભજી લે હરી, મેલી દે.

ગાયન ૧૪ મું.

(આવરદા વ્યર્થ વિતાવી—એ રાગ)

નથી મન કોઈ અહીં તાડું,
દુનિયાં સ્વાર્થે ભરેલી દીસે પ્રપંચ જ્યાં ત્યાં ભાળું;
પણ માયામાં તું લપટાઈ કેમ કરે છે માડું, નથી.
માંડ મલ્યુ છે મથતાં મુરખ મનુષ્ય તન આ સાડું,
જો તેનું નવ જતન કર્યું તો માનજે હીરો હાર્યું, નથી.
પતપિતા દારા પુત્રાદિક બંધન મૂળ વિચાડું,
પ પણ પોતાનો જોડો આંખ વિંચાએ અકાડું, નથી.

આત્મજ્ઞાનથી જો અવલોકી દઈ ઇન્દ્રીયને તાળું,
શમ દમ કુંચી રાખ સાથમાં કર વિર નામજ પ્યાડું, નથી.

ગાયન ૧૫ મું.

(હરિભજન વિના દુઃખ દરીઆ સંસારનો) એ રાગ.

ભજ લે ભગવાન મેળવવી હોય જો શુભ મુક્તિ વાટમાં,
લે પ્રભુ પ્રસાદ માયામાં કુલાઈ ફોગટ ફાટમાં;
ક્ષણભંચુર દેહ આ પડવાનો ફરી મનુષ્ય જન્મ નહિ જડવાનો,
કાળ રાક્ષસ આવી મળવાનો— ભજ લે.

ધન ધામ ધરા અહીં રહી જશે સદ્ગુણ સર્વેમાં ગાવાશે,
માત્ર પુણ્ય પાપ સાથે થાશે— ભજ લે.

પામર પલવાર વિચારી જો નશ્વર સંસાર નિહાળી જો,
પુણ્ય પોપટ પેઠે પાળી જો— ભજ લે.

અરે પાપતણા નવ છે આરો નથી પુણ્યતણા માથે ભારો,
હવે ઉપાય કે'શું જો તારો— ભજ લે.

નિન્દા કરવે રસના તારી ધન યૌવનમાં દ્વિધા ધારી.

પ્રભુ ભજનરૂપી તું પી વારિ—

ભાવે કરી લે ભક્તિ તેની નવ રાખવી તેમાં બેચેની,
પ્રભુ શરણુ પ્રીતે તું થઈ લેની— ભણ લે.

ગાયન ૧૬ મું.

(જંગળા જવડે મુક્તિની ભુક્તિ ન બાણી.)

મુરખડા મન તું મુકને માથા કુટ ઠાલી,
હારી ભવ બાળ હાથ જવું જવ બાલી;
કાલ આણી જળખિંદુ સરખું, જવતર જવડા બાણી.
ધર્મ આંઝવિણુ ભવસાગરમાં,
તરશે કયમ કરી પહાણોરે. મુરખડા.

પાતાળમાં પાયો નાખીને, મંદિર બેશ બનાવ્યું;
વાસ્તુ કર્યા વિણુ સ્વર્ગ સિધાવે,
સાથે કાંઈ નવ આવ્યુંરે. મુરખડા.

જગત રૂપ જંગલ ઝાડીમાં, મન મરકટ અથડાયો,
કાળ વ્યાલ વશ કાળ ચુકિયો.
ઐગતિ કુપમાં પડીયોરે. મુરખડા.

પ્રપંચથી પૈસા પેદા કરી પાપ એકઠે બાંધ્યું,
સ્વજન સંબંધી ગીધના ટોળે, ફેલી ફેલી બાધુંરે, મુરખડા.
ચેતન ચેતી મન મરકટને, જ્ઞાન રસીથી ગાંધો,
વિષય કષાય તળે સાંકળાયુંરે,
જાંતે શિવ સુખ સાધોરે. મુરખડા.

ગાયન ૧૭ મું.

(રાગ—અનનસો.)

આ વખત ભયંકર ભારી, કર ધર્મ તણી તૈયારી, એ ટેક.

આ અવસર એળે જશે, પસ્તાવો પુરણ થાશે;

પડવું છે પાય પસારી, કર ધર્મ તણી તૈયારી. ૧

મારેલું ધુડ બને છે, એવું અનુભવી ઉચરે છે,

જો વારમવાર વિચારી. કર ધર્મ. ૨

એનો એતો જન એતાવું, મેલી મમતા માનને જાવું,

એમ લોક કહે પોકારી, કર ધર્મ. ૩

કર્યા લગ્ન સુધા અટકે છે, છતી બાજુ મેલી છટકે છે,

છે ગતી કર્મની ન્યારી. કર ધર્મ. ૪

જીવો વખત બધો બદલાણો, તમો જરૂર જનમન બાણો,

ગયા સઘળા હીંમત હારી. કર ધર્મ. ૫

અયું સરલપણું સુકાઈ, સુકાઈ સર્વ સગાઈ,

હુનીયા થઈ બહુ દુઃખીયારી. કર ધર્મ. ૬

ગઈ નીતી નજરથી નાશી, થયા દુઃખ દરીઆના વાશી,

સું ધ્યાન દઈ જોધારી. કર ધર્મ. ૭

સુન્યવાન પુરણ સુખ પાવે, પાપી પાછળ બહુ પસ્તાવે,

કર મહેનતને મન ધારી. કર ધર્મ. ૮

કહે સંત શિષ્ય આ સાચું, નથી કિચિત માત્ર એ કાચું,

નહીં માન્ય તો મરજી તારી. કર ધર્મ. ૯

અલીષ્ટ-યાચના.

ગાયન ૧૮ મું.

(કવાલી ગઝલમાં).

- વિલો ! મહાનંદ પદ દાતા, સકલ જગ જંતુના ત્રાતા;
 અમિત લયલીતનાં બ્રાતા, હવે અમને બચાવોને. ૧
- કરી ના આપની ભક્તિ, હૃતી અંતર છતી શક્તિ;
 જણાવી યોગની યુક્તિ, હવે અમને જગાવોને. ૨
- સુધાસમ આપની વાણી, તણ પીધુ લવણ પાણી;
 મતિ થઈ મંદ મુંઝાણી, દવા અમને બતાવોને. ૩
- સુગમ સન્માર્ગને ત્યાગી, ભમ્યા ભવમાં કુમતિ જાગી;
 સુમતિની સેજના રાગી, અમોને તે અપાવોને. ૪
- નજરથી ના જરી જોયું, કમાયું તે બધું ખોયું;
 મસીથી પ્રવેત મુખ ધોયું, હવે બાળ પતાવોને. ૫
- અવર શી માયના કરવી ? તમારી આણુ શિર ધરવી;
 અને મુક્તિ વધુ વરવી, દઈ અમને દીપાવોને. ૬

કાલ મહીમા.

ગાયન ૧૯ મું.

(નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયે—એ રાગ.)

- અહો આતો કળિયુગની બલિહારી,
 નથી (તેમાં) દેવનો દોષ લગારી— અહો,
 અંતરથી અવલોકન કરતાં, વિપરીત ભાસે ભારી;

કુલીન જનો પશુ કુટિલ થયાં જ્યાં, કુળને ધર્મ વિસારી-અહો. ૧
 શેઠ બન્યા સ્વારથના બેલી, કઠણા-વેલ વિદારી;
 દાસ બિચારા જાન સુકાવે, તોયે ન કદર થનારી-અહો. ૨
 કાંતા કુલીન મરજાદ તજીને, આલે તન ચણગારી;
 પતિ-ભક્તિનો પાઠ ન જાણે, કંથને કષ્ટ દેનારી-અહો. ૩
 વનિતા-વેણે બહાલી જનેતા, સુતને લાગે અકારી;
 વિનય-વિવેક ન લેશ સાચવે, સેવા લાગે ખારી-અહો. ૪
 પુત્ર પિતાપર હુકમ ચલાવે, માને નિજ દુશીઆરી;
 ઉપકારો અંતર નવ સમજે, એવા તનુજ હનારી-અહો. ૫
 સાસુ સતાવે પુત્રવધુને. માર વચનનો મારી;
 સ્વજન-પ્રેમનું નામ રહુંના, ઘરઘર કલહ-પ્રકારી-અહો. ૬
 કળિયુગની કથની શી કરવી, સહુની થઈ છે ખુવારી;
 આંખ ઉઘાડી નજર કરો ઝટ, ખાજી લ્યોને સુધારી-અહો. ૭

વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.

ગાયન ૨૦ મું.

વસંત તિલકા.

મોટા મહેલ બહુ બાગ અને બગીચા,
 ઉચા ઉલેચ વળી પાથરવાં ગલીચા;
 શોભા વિશેષ સુખ સ્વર્ગ સમાન થાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.

સિંહાસનો સુખડનાં કદિ કોય સારા,
 માંડયા કખાટ બહુ ટેબલ કે પટારા;
 પેટે ધરી કર પલંગ વિષે પડાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.
 હાથી હજાર હય હોય અનેક ઘેર,
 આપે અસંખ્ય મણિ મોતિ અને ઝવેર;
 આશા વિશેષ વધતી વધતાં વધાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.
 ઘી દૂધ સાકર અને લશુ અન્ન ખાવા,
 પુલેલ તેલ જલ શિતલ હોય નાવા;
 સાફ શરીર ધન ચૈવન સાચવાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.
 આજ્ઞા અનેક જન આદરથી ઉપાડે,
 પુત્ર પ્રિયા પરમ માનવડે રમાડે;
 આચાર્યનું પદ કદી પ્રણયે પમાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.
 સાથે સહોદર વસે વિનયે વિવેકે,
 સંસારનું સુખ ન પાછળ હોય એકે;
 સંપે સગાઈ બહુ સુંદર સાચવાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.
 આ છે શરીર કહું કાચતણી કટોરી,

આયુષ્ય કાલપણુ જાય સદૈવ ચોરી;
 સામાન્ય અંતસમે સહુ રંક રાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.
 પુત્રો કલત્ર ધન ધામ ધરા હવેલી,
 જાવું જરૂર જશ જોખન જોર મેલી;
 વિશ્વાસ કેમ ક્ષણ ભંગુરનો રખાય !
 વીંચાય આંખ પી કાંઈ ન હાય હાય.
 ચાલો સદાચરણમાં પ્રિય મિત્ર મારા,
 પુરા થશે શુભ મનોરથ તો તમારા;
 આ દેહતો સફલ જો પ્રભુને ભજાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.
 મેદો મમત્વ અભિમાન સમગ્ર ખોડું,
 શ્રીકેશવ પ્રભુથકી નહિ કોઈ મોડું;
 સારૂ સમગ્ર જનને, સુખ જો અપાય,
 વીંચાય આંખ પછી કાંઈ ન હાય હાય.

ગાયન ૨૧ મું.

રાગ લાવી લાવી લાવીરે મહારાણી ખજર એક લાવી.
 જાણી જાણી જાણીરે મેંતો, જુઠી જગત રીત જાણી;
 જોખન તારૂં જરૂર જવાનું, થશે બધુ ધુળધાણીરે. મેંતો. ૧
 સર્વેને એકદિન જવાનું, હોય રાજા કે ભલે રાણીરે-મેં; ૨

પરણ્યાને પાંચ દિન થયા ત્યાંતો, ઓચીંતાની રંડાણીરે-મેં. ૩
 એક ઘરે રૂડા ગીત ગવાય છે, બીજે કાણ મંડાણીરે-મેં. ૪
 જેહ સ્થલે સ્ત્રીઓ મંગલગાતી, ત્યાં પીટણીઓ પીટાણીરે-મેં. ૫
 બાણ છતાં તો જોતો નથી જરીએ, કરવી કેટલી કહાણીરે-મેં. ૬
 સંત શિષ્ય કહે મુજને લાગે, વહાલી વિરની વાણીરે-મેં. ૭

ગાયન ૨૨ મું.

(વારે લાલા મોહન ખંસીવાલા-એ રાગ)

ચાલોજઈએ, શિવપુરમાં જઈને રહીએ, ખપાવા સહુકમોને-ચાલો.
 નથી જન્મ જરાનાં દુઃખ જ્યાં, નથી મૃત્યુ કે વ્યાધિ ભય ત્યાં;
 જ્યોતિમાં જ્યોતિ લાગી, દેષી કે કોઈ ન રાગી;
 નિકલંકી, ગુણુરંગી, નિઃસંગી, આનંદી— ચાલો
 આદિ અનંત સ્થિતી પ્રાપ્ત કરીનેરે,
 વાદળને દૂર હઠાવી, ચિદ્રૂપ રવિ પ્રગટાવી,
 સુખકારી, મનોહારી, અવિકારી, ગુણુધારી— ચાલો

ગાયન ૨૩ મું.

(તાતનો ભરંસો નથીરે મનેરે મારા. એ રાગ.)

તનનો ભરંસો નથીરે, ચેતન તારા તનનો ભરંસો નથીરે,
 અંચળ જળ કલકોલ આવરણ, ફેગટ રહ્યો મથીરે. ચેતન તારા.
 સાખી.

જનમ્યો જે નર જગતમાં. તે નિશ્ચે મરનાર,

આશા ઉમર જેવડી, ત્રણાનો નહિં પાર. તનનો.
સાખી.

છત્રપતિ લખપતિ ગયા, ગયા નૃપતિ કે લાખ,
જસ કુંકે જન ફાટતા, ખાળી કીધા ખાખ. તનનો.
સાખી.

ખમા ખમા પરિજન કરે, રાવણ સમ અભિમાન,
નામદાર નર વહી ગયા, ઠામ ઠર્યા સમશાન. તનનો.
સાખી.

પરિગ્રહના આરંભથી ઠર્યા કુકર્મ અપાર,
પાપે પૈસા મેળવી, થયો શ્રેષ્ઠ સાહુકાર. તનનો.
સાખી.

લવ નાટકનાં લવનમાં, લજબ્યા વિધ વિધ વેધ,
રાય રંક અગ પશુ બન્યો, લલ્લો ન તત્વ પ્રવેશ. તનનો.
સાખી.

આતમ અર્પો નિર્મળો, પ્રભુ ચરણે ચિત્ત લાય,
તાપ મટે જીન બાપથી, સકલ મહોદય થાય. તનનો.

મોજ વિષે.

ગાયન રડ મું.

રાગ આશા ગોડી.

મોજ કરો પણ મરવું, અંતે બંધુ મોજ કરો પણ મરવું. ટેક
મેડી મંદીરને માલ બજાના, પ્રભુ ગયે પરહરવું. અંતે ૧

કોટી દ્રવ્ય પણ કામ ન આવે, કેના સાફ એ કરવું. અંતે. ૨
 ધાઈ ધુતીને ધંધ મચાવ્યો, સ્થિર પણે નથી ઠરવું. અંતે ૩
 મોહ ને મમતા મનમાં ધરવી, ફરી સંસારમાં ફરવું અંતે. ૪
 સોલ ંગાર શરીરને સોહે, તોપણ અંતે છે મરવું. અંતે. ૫
 જન્મ ગયો ને જાન જવાનો, માટે સફલ કાંઈ કરવું. અંતે. ૬
 સદ સમાગમ કરતેરે બંધુ, સિદ્ધ ગતીને જોવરવું. અંતે. ૭
 કરજોડી કરતા વિનવે છે. આળ પંપાળથી ઠરવું, અંતે. ૮

ચેતન-મન સંવાદ

ગાયન ૨૫ મું.

(યદ્ય પ્રેમવશ પાતળીયા—એ રાગ)

ચેતનઃ—મન અગજળમાં મુંઝામાંરે, શીદને ભમે ભ્રાંતિમાં ? મન.

ગગન પુષ્પની માળ ધરીને, વંધ્યાસુત આ આવે;

નિરખી નયન સુખ પાવે.

મન.

એ કથની જો સત્ય ઠરે તો, તુણ્યા તારી તૂટે;

વિધનો વિવિધ સહુ છુટે.

મન.

મન.—સ્વર્ગ મોક્ષના ભાવી સુખોમાં, તું મુજને ભરમાવે;

તરસ્યો જની તરસાવે,

જે સહજ મલ્યું તે ત્યાગીરે, શાને બને ત્યાંરાગી ? શાને

ચેતન.—સરિતા જળના પૂણું પ્રવાહે, સાગર ના પૂરાયે;

તારી દશા એ થાયે.

મન.

મન.—રંભા સમ રામાને રંગે, રમ રગ રગ રસ લાવી;
નયને નિરખ ના લાવી. જે સહજ-

ચેતન.—લોળા મન લમરા લલચાયો, પંકજ પુષ્પ પરાગે;
નિરખે ન બંધન આગે. મન-

ગાયન ૨૬ મું.

રાગ દીંડી.

તમે પ્રેમથી શ્રવણ કરો રાગી,
મોહ પ્રમાદની ઉંઘ થકી જાગી;
કુડી સંસારની આપદા આ ત્યાગી. તમે. ૧

દીન પ્રતીદીન કરો ધર્મ ધ્યાન,
જનરાજ તણા કરો ગુણગાન. તમે. ૨

ક્ષણિક દેહ આવધુ' અનિત્ય જાણી,
વિષય ભોગ ગણી ઈંદ્ર ધનુ પ્રાણી;
જન્મ મરણ દુઃખ અનંત તુજ જાણી. તમે. ૩

ઉરથી મિથ્યાત્વ શલ્ય તમે ભાઈ,
ગ્રહો ખુલ્લી સમકીત સુખદાઈ;
જૈન ધર્મ થકી દુર દુઃખ ધાઈ. તમે. ૪

ગાયન ૨૭ મું.

(શાર્દૂલ વિક્રિદિત છંદ.)

મેડી માળ મહેલ અશ્વ ગજને, સુકી જવું એકલાં,

સંખંધા જન સ્વાર્થ અપી સઘળા અંતે રહે વેગળા;
વાડી ખેતર બંગલા બગી વળી, છાજે છળ ગોખડા,
બગી ને નર મોહબળ સઘળી, તૈયાર થા તોડવા.

કાયા ભેખન કાંઈ નિશ્ચળ નહીં; ભાઈ તને શું થયું
માફ માન્યું મમત્વથી મન વિષે, વાયે જશે સૌ વહુ;
નિદ્રાને પ્રમાદમાં પરવર્યું; તાફ ગયું તોરમાં,
બગી ને નર મોહબળ સઘળી, તૈયાર થા તોડવા.

સાફ ઉત્તમ આ શરીર જરતે, હાથે મળ્યું હાટમાં,
આચિંતો અકળાવશે ધશમશી, માથે ફરે કાળ આ;
આધિ રાજ ઉપાધિ વ્યાધી વધશે, બાજે પછી દોડવા,
બગી ને નર મોહબળ સઘળી, તૈયાર થા તોડવા.

શી તારી ગતિ મંદ આ શિથિળતા, મારી ગઈ છે મતિ,
ધાર્યું ધુળ થશે સહી પલકમાં, શક્તી કરોને છતી;
પારાધિ કદી આવીને પકડશે, સંતાય કયાં સોડમાં,
બગી ને નર મોહબળ સઘળી, તૈયાર થા તોડવા.

ગાઢે બંધન પાસમાં ફસી પડયાં, ઉપાય શોધી કરો,
છૂટો છૂટી શકાય ને કળબળે, ખૂટે થકી છૂટકો;
બાજ છે હજી હાથ ઉઠ મુરખા, ખામી પડી ખોળવાં,
બગી ને નર મોહબળ સઘળી, તૈયાર થા તોડવાં.

ગાયને ૨૮ મું.

(સીંહાના કનરો.)

આ ભવ શીદને વ્યર્થ ગુમાવો,

અવસર ફરી નહીં આવે આવો. આ.

નશના વીવીધ રંગ નયને નીરખો,

વૈભવ ક્ષણ છે તે ઉર મહી ભાવો. આ.

તન ધન જોખન અથીર પ્રમાણી,

ભવીજન ઉર શુભ ધ્યાન લગાવો; આ.

સાર્થક કરો શુભ જનમ તણું આ,

અંજળી આયુષ્ય શીદને વીતાવો. આ.

ગાયન ૨૯ મું.

(સ્વામી શરીર સોસાઇ ગયું એ રાહ.)

ભાવે સુણો સહુ પ્રાણીયા મુકો મોહની જાળ

અથીર નહીં આ સંસાર છે જ્ઞાન દ્રષ્ટી નિહાળ. ભાવે.

મીઠ્યાઈ લાજમ આચરે એથી થાએ ખેદ,

હૃદય વીચારીને ચાલજો કરવા પુરી ઉમેદ. ભાવે.

જળના તરંગ સમ જાણજો, આશા થાય ને જાય,

એક મટે એક થાય છે મોટી છે દુઃખદાય. ભાવે.

કષ્ટ ગમે નહીં કોઈને ચાહે સરવદા સુખ,

સુખના મારગ શોધે નહીં તેથી પ.મો છો દુઃખ ભાવે

આરાધો અરીહંતને વિલોકી વપુ આપ,

હાંદલુ માટીનું જેહવું પુરણ એવો પ્રતાપ ભાવે.
 સણભંગુર કાયા તાહરી, કર વ્રતને પચ્ચર્ખાણ,
 દાન શીયળ તપ ભાવના, નાગર એ સુખ ભણ. ભાવે.

ગાયન ૩૦ મું.

(મારી લાડકડીની લજ્જને સંભાળજેરે—એ રાગ.)

અમારા અંતરના આરામ, એક અરિહંતજીરે,
 રહું હું રાત દિવસ તુમ નામ. ભણુ ભગવંતજીરે અમારા.
 જગ તારક બિરૂદ ધરાવો, વિભુ ંહેલાં ંહારે આવો;
 કંડણાકર કિલ્મિષ કાપો, અતિશય વંતજીરે. અમારા.
 અગજળ પાછળ હું ધાયો, મધુ ગિંદુ જોઈ મલકાયો,
 તુમ ચરણ-શરણ છે એક અતુલ ગુણવંતજીરે. અમારા.
 હું મ્હેલ ચણાવું મનનો, ભમું ભ્રમર થઇ ધન-વનનો,
 એ મોહ મિટાવો મારો, મહિમાવંતજીરે. અમારા.
 મુને નીરખો નેહ નજરથી, પંપાળીને પાવન કરથી,
 આવો મુજ દિલ દેવળમાં, સમતાવંતજીરે. અમારા.
 તુમ રત્નત્રયિ સંભાળું, મણિકાર થઈ હું ભાળું,
 આપો એ અકલ કળા, અમને અકલંકજીરે. અમારા.

ગાયન ૩૧ મું.

રાગ હરી ભજન વિના દુઃખ હરીઆ.

મુજ વાતલડી હિતકારક તું, ધ્યાન દઇને ધારજે;
 સમજ સમજ હૃદયકમળમાં, આનંદ સાથ ઉતારજે. મુજ. ટેક...

સાકરને સોમલ સમ બાણી, નહિં સાંભળી સંતતણી વાણી;
 ફેરવીયું જન્મ ઉપર પાણી, મુજ વાતલડી ૧
 રહ્યો વિષ હળાહળને વળગી, ઘડિ એક મતિ ન કરી અળગી;
 નહિં જાગ્ય તો માલ જશે સળગી, મુજ વાતલડી ૨
 કરતુરી કેસરને મેલી, વળી ડાલર ડમરાને ઠેલી;
 રહ્યો પાચ પડ્માં તું ખેલી. મુજ વાતલડી. ૩
 અમૃત ફળને અળગાં કીધાં, મૃતવેલી ફળ મુખમાં લીધાં;
 પચ પાક તણ વિખડાં પીધાં. મુજ વાતલડી. ૪
 મરવા માટે મણિધર પાડ્યો, મણિ મેલી કાચ કરે આડ્યો;
 આ અજળ ગજળ કરી ભવ ગાડ્યો. મુજ વાતલડી. ૫
 તણ શિતળ તરુવરની છાંયા, તપવેછે તાપ વિષે કાયા;
 મેલી દે મૂઠ મમત માયા. મુજ વાતલડી. ૬
 વળી શ્વાન નકી તુજથી સારા, તેનાથી તુજ કરમ તારાં;
 કર વિચાર તું મનવા મારા. મુજ વાતલડી ૭
 સદ્ગુણના વચનો કાનધરી, ચંચળતા તારી મેલ પરી;
 કહે સંત શિષ્ય આ શિષ્ય ખરી. મુજ વાતલડી. ૮

દેહ પીજરમાં પડેલા જીવરૂપ પોપટને ચેતવણી.

ગાયન ૩૨ મું આશાગોડી—રાગ.

પોપટ તન પિંજર છે નહિં તારૂં,
 અંતે ઉડી જવું પરણારૂં.

પોપટ.

છે પરનું પણ પરિચયથી તું, માની બેઠો “માફ”,
 ક્યાંનો તું ક્યાંનું એ પિંજર, તે સમજે તો સાફ. પોપટ.
 માંસ રૂધિરમય ને દુર્ગંધિ, નરક સમાન નઠાફ,
 તું તેને કાંચનમય માને, આવડું શું અંધાફ. પોપટ.
 બીજાં બેયાં એવું આપણ, નામે કેવલ ન્યાફ,
 સર્વ પ્રકારે સાચવ તોપણ, પલમાં છે પડનાફ. પોપટ.
 સારાસાર વિચાર કરે તો, ભવસાગરનું બાફ,
 કેશવ હરિ કારીગર તેનો, વીસરમાં સંભાફ. પોપટ.

ગાયન ૩૩ મું.

રાગ પ્રભાત.

ચોરાસી છે રાત અંધારી તેમાં, મનુષ્ય દેહ વાયુ વહાણુંરે;
 વહાણું વાયુ તે પ્રભુ ભજવાનું ટાણું, પછી આવશે જમનું આણુંરે.
 ચોરાસી છે રાત અંધારી.

જમ બુલમથી જંજીરા, સાથે ન આવે નારીને નાણુંરે;
 ઈંદ્રી દ્વારં જ્યારે અચેત થાય ત્યારે, કાળનું બેસશે થાણુંરે;
 ચોરાસી છે રાત અંધારી.

નરદેહ પામીને નહીં ચેત્યો, મમતાની શિર મટકીરે;
 કોઠી મુદ્ધ ન આંબુ કુબુદ્ધી, ખોયો જનમ ભવ ભટકીરે.
 ચોરાસી છે રાત અંધારી.

હા'પણ ડાળીને દુરમતે કુલ્યો, પુલ્યો તે ફાગટ નાતેરે;
 અરે પામર નર હજી ન ધરાયો, કાટી જનમ ગોધાં ખાતેરે.
 ચોરાસી છે રાત અંધારી,

ગાન ૩૪ મું.

(યોવન ખીલ્યું આવ્યા છે। રસપાન કરો—એ રાગ.)

મનુષ્ય જન્મ અમુલ્ય કાં ગુમાવી દીધો.
 ઉર વિચાર કરો, શિખ ઉર ધરો, ધર્મ કરણી કરો. હાં મ
 વખત વીતી જશેરે પછી શું જ થાશે,
 હાથ ધસતાં જવું છે યમ દૂત હાથે;
 ધર્મ જૈન ખરો, ધ્યાન તેવું ધરો. હાં....હાં....હાં....મનુષ્ય.
 શરીર તુટ્યા પછીરે નથી તેની ખુટી,
 કાચ શીશી અથડાતાં અરે જશે કુટી;
 કાળ ભયથી ડરો, પ્રભુ ભજન કરો હાં....હાં....હાં....મનુષ્ય.
 પૈસો પૈસો એમ રાતદીન જાપ જપો,
 શ્રધા મુજબ દાન દેવા હાથ રાખો;
 રંક દુઃખ હરો- શ્રીમંત ઉર ધરો હાં...હાં...હાં...મનુષ્ય.
 રાય રંક સરવેને શીર કાળ ખરો,
 અરજ કર્તા કહે, સહુ ઉર ધરો;
 સંત સેવ કરો, ભવદ સિંધુ તરો હાં....હાં...હાં....મનુષ્ય.

ગાયન ૩૫ મું.

વૈરાગી ૫૬.

- ચેતનજી ચેતો કોઈ નહિ દુનિયામાં તાઈ,
 મિથ્યા કહેછે માઈં માઈંરે, આમાઈંરે. આમાઈંરે. ચેતન. ૧
- લાખ ચોરાસીમાં વાર અનંતાં, દેહ ધર્યા દુઃખ પાગી.
 મળીયો માનવ ભવ હારન, આતમ ઉદ્ધમમાં રાખ,
 નહી ખામીરે, આખામીરે, આખામીરે, ચેતન. ૨
- કાચારે ખંગલોને મુસાફર જીવડો, જોનેતું આંખ ઉઘાડી,
 ઉચાળા અણુધાયા ભરવા પડશે, પડી રહેશે ગાડી લાડીરે,
 આ લાડીરે, આ લાડીરે, ચેતન. ૩
- રામ રાવણને પાંડવ કૌરવ, મેત્રી ગયા સહુ માયા;
 બણી ઠણી શું પુલી ફરે છે, પડી રહેશે તારી કાચારે;
 આ કાચારે; આ કાચારે, ચેતન. ૪
- જ્ઞાન માયાને આજસ છંડી, ધ્યાન ધરો મુખકારી;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુણના પ્રતાપે, પામેજી ભવ પારીરે,
 આપારીરે, આપારીરે, ચેતન. ૫

સખેદ પશ્ચાતાપ.

ગાયન ૩૬ મું.

બુદ્ધર હું તમને બુદ્ધ્યોરે, ભટકું છું ભવમાં;
 તે માટે દુઃખમાં બુદ્ધ્યોરે, ભટકું છું ભવમાં; એ ટેકો

સ્થાવરના ભવમાં જીવ્યો, હું ઝાડ થઈ થપાણો.
 કુહાડે ત્યાંહી કપાણો રે, ભટકું છું ભવમાં; ભુ૦ તે૦
 જનાવર ફેરા જનમે, ન મુખની વેળા ભણી;
 પામ્યો નહિ વખતે પાણીરે, ભટકું છું ભવમાં; ભુ૦ તે૦
 લાખો ફેરા અજના, અવતાર બહાલા લીધા;
 ત્યાં દેત્યે ઝટકા લીધારે, ભટકું છું ભવમાં. ભુ૦ તે૦
 ભોરી'જનારે ભવમાં, ચરણ વિના હું પેટે ચાલ્યો;
 ત્યાં સાણસડેથી ઝાલ્યો રે, ભટકું છું ભવમાં. ભુ૦ તે૦
 કુતરાની કાયા પામીને, વીણી ખાધા કટકા;
 ત્યાં ભુખના વેઠ્યાં ભડકારે, ભટકું છું ભવમાં; ભુ૦ તે૦
 અવતાર ખર ઉટોના, વહાલા કેટલાક કાઢ્યા;
 વિષુ તોલ્યા ભાર ઉપાડ્યારે, ભટકું છું ભવમાં. ભુ૦ તે૦
 રૂપિરાજ સાચા સ્વામી, હવેતો ચરણે રાખો;
 લઈ જન્મ ચુક્યો છું લાખોરે, ભટકું છું ભવમાં. ભુ૦ તે૦

ગાયન ૩૭ મું.

(ધિઃક યુવા ધિઃક મુજને—એ રામ.)

ભેભે વિચારીને જીવડા, હૈયું રાખીને હાથજી;
 ભણુ જરૂર છે ચાલવું, માલવું ન સંસારજી. ભેભે ૧
 તન છે રંજ પતંગનો, મિથ્યા મથી મરે આપજી;

સુત વિતહારા સમું નહિ, નહિ માય ને ખાખલ. જોજો ૨.
 ત્રણ ગતિ તનની કહિ, પાળો પોળો વિધે લાખલ;
 નર્કનાય કીડા પડે, થાય અંતે વા ખાખલ. જોજો ૩.
 કંકુ કેસરને કરતુરી, અત્તર અનોપમ સારલ;
 ચરચે જે તું અંગને, પખોરશે મુકી ભારલ. જોજો ૪.
 હાથે કર્યું સાથે આવશે, ફાવશે નહિ કંઈલ;
 કુલ્યો ફરે છે સંસારમાં, ફાંફાં ભારીશ ત્યાંયલ; જોજો ૫.
 મનને ડાહ્યું સખીને, તન અર્પિને ઈશલ
 ધનની દોડ દૂરે કરી, નામ લુનલુને શિશલ. જોજો ૬.

ગાયન ૩૮ મું.

(ચેતેતો ચેતાવું તનેરે પામર પ્રાણી.) જે રાગ.

કાળ તારે શિર ભમેરે, ચેતન ખ્યારા.

મનવા તું જો વીચારી, જગમાં ન રહ્યા ભારી,

રામ શંભુ કે મોરારીરે, ચેતન ખ્યારા. કાળ. ૧.

નામ તેનો નાશ થાયે, જનમ્યો તે મરી જાશે.

ઘડી ન રાખી શકાશેરે, ચેતન ખ્યારા. કાળ. ૨.

જેમ હોલાપર દોડે; બાજ પંખી ડાટ મોડે,

કેઇને ન કાળ છોડેરે, ચેતન ખ્યારા. કાળ. ૩.

જેની રાજ શિદ્ધિ બારે, કેડ સૈન સાજ શારે,

કાળને ન કોઈ બારેરે, ચેતન ખ્યારા. કાળ. ૪.

- આબ્યો તો તું મુઠી વાળી, જવું જીવ હાથ ખાલી,
કરે માથાકુટ ઠાલીરે. ચેતન પ્યારા. કાળ. ૫
- લખપતી છત્રપતી, ગયા કંઠક કરોડપતી,
હીઠા તેં નયજીવતીરે, ચેતન પ્યારા. કાળ ૬
- અકિ હરિ બળ રાયા, ખટ ખંડમાં ન માયા,
બળતી ચેહમાં સમાયારે, ચેતન પ્યારા, કાળ. ૭
- જર જોડે ને જીવાની, મોહની એ રાજધાની,
ફુનિયાં બની દિવાનીરે, ચેતન પ્યારા. કાળ. ૮
- ધન ધરણીને ધરા, અંત વેળા થાય પરા,
પુણ્ય પાપ સાથ ખરારે, ચેતન પ્યારા. કાળ. ૯
- જીવ તારી જીવગાની, એક વેળા ધુળધાણી,
કર તું સાચી કમાણીરે, ચેતન પ્યારા, કાળ ૧૦
- રેંટ ઘટમાળ જેવો, વારા પછી વારો લેવો;
એક દહાડો સૌને દેવોરે, ચેતન પ્યારા. કાળ. ૧૧
- પણ કાયાને ન તજે, પ્રાણિયો ન પ્રભુ ભજે,
સામગ્રી ન રૂડી સજેરે, ચેતન પ્યારા, કાળ. ૧૨
- માયા તજી ધ્યાન ધરે, રહેજમા સંસાર તરે,
સાંકળો પોકાર કરેરે, ચેતન પ્યારા. કાળ. ૧૩

ગાયન ૩૯ મું.

રાગ—ધનાશ્રી.

આવે નહિ મન ઠામ, જખલગ આવે નહિ મન ઠામ,
 તખલગ કષ્ટક્રિયા સખ નિષ્ફલ, જયુ' ગગને ચિત્રામ, જ. ૧
 ફરણી વિના તું કરે મોટાઈ, બ્રહ્મવૃત્તિ તુજ નામ, જ. ૨
 આખર ફલ ન લહેગો જયુ' જગ, વેપારી વીન દામ જ. ૩
 મુંડ મુંડાવત સખહી ગાડરીયાં, હરણુ રોઝ બનધામ. જ. ૪
 જટા ધરાવત ભસ્મ લગાવત; રાસ ભયે વસતુ ગામ. જ. ૫
 એતે પર નહી જોગકી રચના, જો નહી મન વિસરામ જ. ૬
 ચિત્ત અંતર પરમાતમ કેસે, કહા જપત મુખ રામ. જ; ૭
 વચન કાય ગોપે દ્રઢ ન ધરે, ચિત્ત તુરંગ લગામ. જ. ૮
 તામે તું ન લહે શીવ સાધન, જયુ કષ્ટમુને ગામ. જ. ૯
 ધ્યાન ધરો કરો સંજમ કીયા, ન ફિરાવો મન ઠામ. જ. ૧૦
 ચીદાનંદ ધન મુજસ વિલાસી, પ્રગટે આતમરામ. જ. ૧૧

ગાયન ૪૦ મું.

(ધિમે ધિમે ચાલોને મારા પ્રાણુરે. એ રાગ.)

મન સીદ ફરે મસ્તાનરે, મન સીદ.
 જગ સ્વપ્ન સરીખો એ સાચો નથી,
 મિથ્યા મોહ ધરી કેમ મરે મથી એ નાદાનરે—મન સીદ.

સાખી

સંધ્યા રંગ સમ શૃષ્ટિમાં, વૈભવ વીજ ચમકાર
જમરાજની ઝપટમાં, વિષ્ણુસાતાં શી વાર.

અચાનક સરવેને જાણું તણ, મુંઢ પ્રીતે પ્રભુને તું લેને જાણ.
હરિ ચેત હરામી તું ચેત હજી, ઓ નાદાનરે—મન શીઠ.

ગાયન ૪૧ મું.

પદ ધનાશ્રી.

હે જીવ જીઠા વારંવાર, નિજનું વચન વિચાર. હે જીવ.
ગર્ભ થકી શું કહીને છુટયો તું, કરને યાદ લગાર. હે જીવ.
વિષય વિષનું પાન કરીને, ડુબ્યો તું સંસાર. હે જીવ.
માયો છે મહા ઠાકણ જગમાં, પળમાં કરે ખુવાર. હે જીવ.
આ જગમાં જો હીત વિચારો, નિરખો જગદાધાર, હે જીવ.
કામ રૂપ શત્રુને હણોતો; ઉતરો સિંધુપાર. હે જીવ.
જીવ ધમ્મિરમાં લેલ જણાએ, જાણો પાપ અપાર; હે જીવ.
શુદ્ધ શેવા વીણુ ભ્રમ નહિ જાયે, કરશે ચતન હજાર. હે જીવ.
માટે મોહન વચન વિચારી, શુદ્ધ શરણે જાયાર. હે જીવ,

ગાયન ૪૨ મું.

(વાલા વેગે આવો રે; વ્યા દિલે લાવો રે—એ રામ.)

કરી લે કમાઇરે, સજીલે સજાઇરે; તું નિજાત્મને તારવા હોજી.

મોળે કરવા આત્મના મંદિર માંહી (૨) કરી લે—ટેક.
સાખી.

રવિ ઉગ્યે રજની મટે, મટે પાપ પ્રભુ નામ,
સ્વાત્મ કૃપાથી સદ્ય છે, ઉપજે અચળ આરામ;
બેદુ કહી દે બેદને, સહેજે મળે સ્વધામ.

સ્વશુષ્ણોમાં શુ' થાઈ રે, તું નિજાત્મને તારવા હોજી. કરી લે. ૧
સાખી.

વાતુ' કયોથી નહિ' વળે, હૈયામાં ધરી હામ,
સ્વાદ ન સાકર શબ્દથી, કર સુવિચારી કામ;
રમો સત્યના રાજ્યમાં, ઠરો અવિચળ ઠામ,

જો રંગે તું રંગાઈ રે, તું નિજાત્મને તારવા હોજી. કરી લે. ૨
સાખી.

કરીએ ત્યાં ડરીએ નહિ', ડરીએ ત્યાં દુઃખ થાય,
ધરીએ ત્યાં ફરીએ નહિ, ફરીએ ત્યાં ફળ જાય;
ઠરીએ જ્યાં મરીએ નહિ' મરતાં મોક્ષ પમાય.

જતો ના અજાણઈ રે, તું નિજાત્મને તારવા હોજી. કરી લે. ૩

ગાયન ૪૩ મું.

(દાસ પરે દયા લાવો રે—એ રાગ.)

બહાણુ વિભુજી ઉગારો રે ?

ભવ દરિયેથી બહાણુ વિભુજી ઉગારો.

ભવ અરણ્યવમાં અથડાતું, ગમે તેમ ગોથા ખાતું;
 નથી નાથ એકે આરો આરો રે.....ભવ દરિયેથી.
 મોહકપી મોજા વાગે લોભના ઝપાટા લાગે.
 હમે તાત આવી તારો તારો રે.....ભવ દરિયેથી.

ગાયન ૪૪ મું.

(પિતા શું માનવનો અભિમાન પલકમાં ટળી જશે રે-એ રાગ)
 અરે જીવ ભમરા બુલ્યો ભાન, ભર્યો ભવરાનમાં રે,
 ખરેખર નાચ્યો નટ નાદાન, ન થાક્યો તાનમાં રે;
 માન શુભતાનમાં રે. અરે જીવ
 જળતરંગ ઉછરંગ ખલકમાં, આ...આ...આ...રેખરે.
 અળ વાદળ વિખરાય પલકમાં, આ...આ...આ.....રેખરે.
 માયામાં મસ્તાન.....અરે જીવ

સાખી.

સંસાર સર આશા કમળમાં, કેદ મધુ કર જીવડો,
 ચિંતે કરી પ્રભુ પ્રાર્થના છુટું હવે ભાનું ચડ્યો;
 ચણ કાળ ગજ નલિની ઉખેડી આવતાં ભમરો રડ્યો,
 હત ભાગ્ય હાર્યો તેમ માનવ હારશે ભવ બાપડો. અરે જીવ

સાખી.

ઉધાન જળધિ પાન પીંપળ વિખરતા શો વાયદો,
 જીવતર યથા જીવ જાણજે એ કાળ કુદરત કાયદો;

જાજ પ્રાણિયા અરિહંતને જે વેદ ભવ રોગો હણે,
આ છંદ સાકળચંદ મહાવીર મંડળી હરખે ભણે. અરે ભુવન

ગાયન ૪૫ મું.

ધીરાનો રાગ.

જાણુ તું જાણું છે રે, નથી રે રહેવું આ દુનિયામાં,
પાછળ યશે પસ્તાવું રે, ગયા ન દીઠા સુખનીયામાં જાણુ. ૧
જેમ કુશાગ્રે પાણીનો બિંદુ, કહે ન ઝાઝી વાર,
આવખું તાફું એમ અથીર છે, થા ધર્મ વિષે હુંશિયાર;
હીમત મન રાખોરે, હારવું ન આ દુનિયામાં. જાણુ. ૨
મગફરીમાં માનવી તું, કહે છે માફું માફું;
અંતર જ્ઞાન વિચારતાં, ભાઈ? કોણુ જગતમાં તાફું,
સહુ એ સુખમાં બેલીરે, છેટે તો યશે દુઃખનિયામાં. જાણુ. ૩
જે નર હસ્તીને ખંધે ચડીને, ઢળાવતા ચામર છત્ર,
આજ્ઞા અંગિત એ ઉભા હતા, અનુચરે પણુ તત્ર;
એવાના નથી પત્તારે, ગયા શોખ તણુ આ દુનિયામાં જાણુ. ૪
રાજા રાવણુ સરીખા ઠોટિ, ગયા જીઓ ભુપાળ;
અમર તો થૈ કોઈ ન રહ્યા, તું તાફું સંભાળ,
કેવળ મુનિ કહે છે રે, વિચાર વિરા જોખનીયામાં. જાણુ. ૫

ગાયન ૪૬ મું.

(રહી એકલી મેરી જન. રાગ.)

દુર્જન સુજન ન થાય જગમાં, દુર્જન સુજન ન થાય. ટેક.
 પ્રીત ધરીને વાવે લીંબડો, ગંગાજળ સિંચાય,
 જાત સ્વસાવ તજે નહિં તેની, કદુતા કદિ ન જાય. જ૦ ૧.
 ગર્ધવ શ્રી ગંગાજી જઈને, નિત્ય કઢાપી નહાય,
 મંત્ર તંત્ર ઉપચાર કરે પણ, ગર્ધવ ગાય ન થાય. જ૦ ૨.
 અમૃત આરોગે વાયસ, વિષ્ટા વિષ્ણુ તૃપ્ત ન થાય,
 બગલો બેસે માન સરોવર, પણ નહિ હુંસ ગણાય. જ૦ ૩.
 સાકર ખર જો ખાય કઢાપી, તેનું મૃત્યું થાય,
 ભુજંગને પયપાન કરાવે, તેથી ઝેર પમાય. જ૦ ૪.
 સંત સમાગમ કરે હમેશા, પણ નહિ અર્થ સધાય,
 સવ શાસનું શ્રવણ કરે પણ, જીવપણું નહિ જાય. જ૦ ૫.
 શ્રુતિ શાસ્ત્રમાં મોહન જનના, માટે સર્વ ઉપાય,
 મધુ બિંદુ સિંધુમાં નાખે, સિંધુ મધુર ન થાય. જ૦ ૬.

ગાયન ૪૭ મું.

રાગ ધનાશ્રી.

સમજ વિના જીવને સુખના મળે,
 શુદ્ધ વિના દુઃખના ટળે. સમજ વિના. ટેક.
 ભુદ્ધિ વગરનું મુર્ખ માછણું, જીવને કાંટો ગળે. સ૦ ૧.

ખરચે કે નહિં ખાય વાંઝીયો, નિત નિત બમણું રળે. સં ૨
 ભક્તિ મત કરી ઉમર શુભાવે, પણ નહિં દેવ કળે. સં ૩
 ચયો મરબદી ચહે આબાદી, ના ઉર તૃષ્ણા ટળે. સં ૪
 સત્ય સ્વરૂપ પિછાને સંતજન, નુગરા કદી ના કળે. સં ૫
 પથ્થર સાથે મિત કરે પણ, ચેતનને ના મળે. સં ૬
 લાંચ ખાય પણ લસણ ન ખાએ, જઈ ભક્તિમાં બળે. સં ૭
 મોહ ન તળે પણ મોહ વધારે, એથી કાંઈ ના વળે. સં ૮

દેહાભિમાન તજવા વિષે.

ગાયન ૪૮ મું.

(ભેખરે ઉતારો રાજા ભરથરી.) એ રાજ.

શું રે ભયું છે શરીરમાં, વેગે કરતું વિચારણ,
 અનુભવ અંતરમાં થશે, ત્યારે સમજશ સારણ. શું
 કસ્તુરી કે કેસર નથી, નથી કુસુમ કપુરણ,
 અતર કે અર્ગળા નથી. નથી ગંધ મધુરણ. શું
 માંસ રૂધીર રસ મેદને, મળ મૂત્ર બરેલણ,
 મલ્લ અને નસ નાડિઓ, માથે ચર્મ મટેલણ. શું
 અપવિત્ર એવા પદાર્થનું, એ છે અદ્ભુત કામણ,
 પેદા થયું અપવિત્રથી, લેતા લાણએ નામણ. શું
 લાળ ને લીંટ પડ્યા કરે, ઘામે વાળે છે ઘાણણ,
 દેખાય છે નિત્ય દૃષ્ટીએ, ખોટી વસ્તુની ખાણણ. શું

દુર્ગેષે ગંધાય છે, રોગ દોષનું ધામણ,
 પ્રાણુ ગયા પછી કોઈને, કશું આવે ન કામણ, શું
 ઉત્તમ અજાને વચ્ચનો, દુષ્ટ વાળે છે દાટણ, શું
 અંતરમાંહ અપાર છે, કોય કામના કાટણ. શું
 હાડકાનું હાથ પાંજરૂ, તેનું શું અભિમાનણ, શું
 કેશવ તે કેમ તું થશે, બૂલી જ નહિ બાનણ. શું

મન પ્રત્યે.

ગાયન ૪૬ મું.

(સુંદર શામળીયા નામ જપીત નિત્ય તારં.) એ રાગ.

ઓ મનડા મુરખા ? માન કહ્યું રજ મ્હાડું,
 નાહક ના ધુળ ખા ? અરે ? થશે શું ત્હાડું ? ઓ.
 પાતાળે અંચળ થઈ પેસે, મ્હાડપર પળમાં જઈ બેસે.
 આસની ખખરો પણ લેશે; પાણીમાં પણ રહેજ પ્રવેશે.
 પ્રભુ ભજવું નહિ ખ્યાડું ? ઓ.
 ચેત ચેત અવસર આ જાયે. પ્રભુ ભજવાથી દુઃખ દુર થાયે,
 માયામાં તું કાં લપટાયે, શંકરની જો શીખ મનાયે;
 તો ભજ પરમ કૃપાળુ ? ઓ.

ગાયન ૫૦ મું.

(તેં તો ઘટમાં ધર કીધું વાદ્યમ વરણગિયારે.) એ રાગ.

આ જગનો ત્રાતા તું એકજ જાણજેરે—એ ટેક,
 પ્રમિત થઈ શું જ્યાં ત્યાં હોડે, દુષ્ટ સાથ માથું કાં ફોડે,
 અક્ષલ ખરચી લગાર તું શાણો થજેરે—આ જગનો.
 ઉપાસનામાં લીન થવાથી, જ્ઞાન ઉપજશે અંતરમાંથી,
 પ્રપંચ છોડી વિશુદ્ધતામાં આવજેરે— આ જગનો.
 ઉત્તમ પ્રભુતા સમજ લેજે; અવર પંથમાં ધ્યાન ન દેજે.
 અફં જમે તો સત્ય ભાવના લાવજેરે. આ જગનો.

આત્માને શીખામણ વિષે.

ગાયન ૫૧ મું.

(પ્રભાતનાં પોરમાં દીકા ઝંકારમાં એ રાગ.)

ખાલી મરમાં મથી, ખાજ તારી નથી;
 શુષ્ક કહું છું કથી, વાત સારી, ટેક.
 દ્રવ્ય તારું રહ્યું, રહેશે સઘળું પડ્યું,
 ભગી ભેને જરાતું વિચારી. ખાલી.
 મન આશા તણા, દોર લાંબા ઘણાં,
 તું કરે છે સદા શુંજ ધારી. ખાલી.
 રહેવું અહીંયા નથી, મન જાણે નહીં,
 આવશે કાલ ભે કાળ સ્વારી. ખાલી.

કેમ ભુક્તી ગયો, કેમ થેલો થયો,
 કેમ મુકયા પ્રભુને વિચારી. ખાલી.
 ભાવે ભક્તિ કરી, પાર ના ઉતરી,
 પાપના પોટલાં ઠેથ મારી. ખાલી.
 કે ત્રિભુવન તને, છોડ મમતા અને,
 રીત સઘળી કહું છું વિચારી. ખાલી.

આવો અમુલ્ય અવસર ફાગટ કોણ કાઢે ?

ગાયન પર મું.

(આવીરે રંભા નણી નવા કેમ દઈએ.) એ રામ.

આવો આ અવસર, ખાલી નવા કેમ દઈએ. ટેક.
 દશ દ્રષ્ટાંતે દુર્લભ એવો, પામ્યા નર અવતાર;
 સત્યા સત્યની સમજણ કરી લે, સાધન કરવા સારરે. આવો. ૧
 આત્મ શ્રેય કરવાના સઘળા સાધન મલ્યા શ્રીકાર.
 ભગી ના લાગી ના ધંધે, ધરી પ્રભુપર પ્યારરે. આવો. ૨.
 કલ્પતરૂને કોણ ઉખેડી ! વાવે ખાવળ વૃક્ષ.
 ગજ છોડી ગધે કોણ ખેસે, દિલમાં હોયે દક્ષરે. આવો. ૩
 ધમ રૂપ ધન મેળવવાનો, બહુ વખત ખારીક.
 વહેલો તું વળગી ના ધંધે, બધી તજને ખીકરે. આવો. ૪
 સમજણ કરી લે સંત મેળવી, યા ગંભીર ગુણવાન;

સમ દ્રષ્ટિથી બની સુંવાળો, તજ અંતર અલીમાનરે. આવો. પ-
તજ તૃષ્ણા લજ પ્રભુને ભાવે, સજ સાચા શણુગાર,
સંતશિષ્ય આ સમય મળ્યો છે, કર આતમ ઉદ્ધારરે. આવો. ૬

દુઃખ પડતાં કકલાટ કરવો નહિં તે વિષે.

ગાયન પદ મું.

(સહીયર દુઃખ શું દાખવું) એ રાગ.

કકલાટ કોઈ રે કરો નહીં, પડતાં દુઃખ અપાર,
સરવે સજજન મન માનજો, પુર્વના સંસ્કાર. કકલાટ-
દોશ છે આપણાં દેવને, નથી કોઈનો લગાર,
બીજાથી એ બનતું નથી, ખાલા મળોનાં ખુવાર. કકલાટ-
કોઈરે કહે કે આથી થયું, તે તો જુદું તમામ;
શાસ્ત્રો વાંચો શ્રવણે ધરો, તેમાં કોતું છે નામ. કકલાટ-
દુઃખ પડે ત્યારે માનવી, કરશે નહીં હાય વોચ,
હોનારી તે જગ હોય છે, અણ હોનારી ન હોય. કકલાટ-
દુઃખમાં દીલાસાને રાખવો, રૂડા હૃદયની માંચ,
જેથી જગદીશ્વર કોકદિ, કરશે આપણી સહાય. કકલાટ-
ત્રિભૂવન શિખ મન માનજો, કકલાટ કરનાર,
કકલાટે મુખ નહીં સાંપડે, એવો મારો ત્રિચાર. કકલાટ-

સહવાસ સંબંધી શોકશમન.

ગાયન ૫૪ મું.

(એવીરે રંભા જાણી જવા કેમ દુઃખે.) એ રાગ.

પંખીનો મેળો લેળો રહે કેમ ભાઈ ?
 કોઈ ક્યાંહિથી કોઈ ક્યાંહિથી આવે તેમ તણાઈ; પંખી
 તુટે સાથ સર્વનો જ્યારે, ખરચી જાય ખવાઈ;
 કોણ સદૈવ રહે છે સાથે, પ્યારામાં પથરાઈ ? પંખી
 દૂર રહીને દોરી ખેંચે, કડો કાલ કસાઈ;
 જૂઠું જૂઠું સૌને જાણું, ઘાટ વિના ઘસડાઈ; પંખી
 કોનાં સુત દારાને સેવક, કોના પાંધવ બાઈ;
 જુઠી માયા જુઠી કાયા, જુઠી સર્વ સગાઈ; પંખી
 રનેહ અને સળાંધ રડાવે, અંતરમાં અથડાઈ;
 શોક તને શાન્ત રહો શાણા, કેશવ હરિગુણ ગાઈ. પંખી

મરવું મિથ્યા નથી માટે સાર્થક કર.

ગાયન ૫૫ મું.

ત્રોટક છંદ.

મરવું મરવું, મરવું જન છે,
 સમજી મનમાં શુભ એ શીખ લે;
 નથી અંગ સદા, અહિંયા ટકતું,

- દિન નિશ કહું ઇશને રટતું. ૧
 ભરૂંસો ઘડીનો, મનનાં કરજે;
 અમિની શિખ આ, મન તું ધરજે;
 કર પુણ્ય સદા, કરથી ઝટતું,
 દિનનિશ કહું ઇશને રટતું. ૨
 નદી તોય સમું, વય જાય વહું,
 મનથી સમજે, નિજનુંજ કહું;
 નથી કોઈ થકી, મરવું હઠતું,
 દિનનિશ કહું ઇશને રટતું. ૩
 ઇશ નામ થકી, જગ છે તરવું,
 ઇશ નામ વડે, મટશે મરવું;
 સમજી મનમાં, કહું લે ઝટતું,
 દિનનિશ કહું, ઇશને રટતું. ૪
 નરકે વસવું, ઇશ નામ વિના;
 સમજે મનમાં, ખરી એજ બિના,
 સુર લોક મજે, ઇશને ભજતું;
 દિનનિશ કહું, ઇશને રટતું. ૫
 જર, દાર અને, ઘરખાર ઘણાં,
 શુભ ખાગ જમી, નથી તુજ તણાં;
 સમજે નથી, આપ તણાં પટતું,
 દિનનિશ કહું, ઇશને રટતું. ૬

તનથી, મનથી, બનતું કરજે;
 ધન ધાન કહું, ઠીક વાપરજે,
 મમતા મનથી, સરવે તજતું;
 દિનનિશ કહું, ઇશને રટતું.

૭

ગાયન પદ્યમં.

(હીરા માણેકને મારે શું કરવું છે.) એ રાગ.

ધન રળવું છે મારે ધન રળવું છે,

પુત્રો પરિવાર માટે ધન રળવું છે.-ટેક.

એવી ખોટી રાખી આશા માફં માફં મનમાં માને, (૨)

ખાલી મુઠીએ જીવડા તારે તો જવું છે. પુ૦

મેટી મહેલા તું તારી પડીરે રહેવાની આહીં (૨)

સ્મશાન ભુમી માંહે તારે ઠરવું છે. પુ૦

વસાલતકાર તારા સાથ નહીં આવે ભાઈ (૨)

ધખતા અંગારા માંહે તારે બળવું છે. પુ૦

સગાંને સખંધી તારા સાથે રહી બાળે તુજને. (૨)

માટી સંઘાતે નક્કી તારે મળવું છે. પુ૦

પુરૂષોત્તમ કાયા માટી માટી માંહે મળવાની છે. (૨)

પ્રભુ ચરણ માંહે શીર ધરવું છે. પુ૦

ગાયન ૫૭ મું.

(ગીરધારીરે—એ રામ.)

સમજાવું રે તોએ મન પતંગ ન માને,
જાએ બળવા ઉડી પરાણે;

શું વાડું રે બાઝે એ અનેક બાને,
નવ સાડું નરસું પીછાણે.

રે પતંગ પામર પ્રાણીરે,
સુણી હીતકારક આ વાણીરે.

લે તત્વ તરત કાંઈ તાણીરે,

અજ્ઞાનીરે ભમતો શું બે ભાને

જાએ૦ ૧

ભાઈ કાચારે તારી ભડભડ બળશે,

રાખ રાખ મૂંઢીરે મળશે;

એ પીડારે શી રીતે સહવાશે,

પછી પાછળ તું પસ્તાશે.

તું પહેલેથી જો ચેતેરે,

તો આજ થકી રહે છટેરે;

સ્વદૃષ્ટ લાલચમાં રખે લેટેરે,

સંસારનીરે આજનું બળ નવ જાણે,

જાએ. ૨

રંગ બેરંગીરે પાંખ આ સુંદર બળશે,

તારી ચપળ ગતિ પણ ટળશે;

નવ સમજીશ રે સગા સખધી તારાં,
હાથે ઠરી એ દોમી દેનારા;
બા દોડી તું એક સાસેરે,
તે જ્ઞાન દિપકની પાસે રે;
ત્યાં અદ્ભુત શાંતિ થાશેરે,
શીવપુરીએરે નવીન ઝડપ પહોચાડે.

બાથે. ૩

ગાયન ૫૮ મું.

(આવો આવો સ્વામી મારા. પક્ષંગે પધારો.)-એ રામ.

ભજીલે પ્રભુને ભાવે, ટળે ભવભીતિ;
અજગી કરીને નીચ, અધમ અનીતિ. ભજીલે, ટેક.
પ્રેમને જમાવી પૂર્ણ, પ્રાપ્ત કરી પ્રીતિ;
રેડી રસ હૃદયનો, રૂડી રાખ રીતિ. ભજીલે૦
મળી જવા માલીકને, મેળવી લે મિતિ;
વાતો કરવામાં બાય, વખત ન વીતિ. ભજીલે૦
તાદાત્મક ભાવે તેની, ગાવી ગુણ ગીતિ;
જીવન જગાડ હવે, જન્મ જવા જીતિ. ભજીલે૦
ભજ પ્રભુ તજ દોષ, નિભાવજે નીતિ;
સંત શિષ્ય સ્મરણથી, સુધારી લે સ્થિતિ. ભજીલે૦

ગાયન પદ મું.

(આંખ વિના અધારે, સદાય મારે.)

પંખી વિના કોણ મ્હાલેરે,

પાંજરીઆમાં પંખી વિના કોણ મ્હાલે એ, ટેક-

હંસા પાંજરીયું તારું, નથી કાયમ રહેતારું;

જાણું ન પડશે આજે કાલેરે, પાંજરીઆમાં. ૧

જળ ગયા પંખી ઉડી, પડી રહ્યા માળા મુડી.

જમરા આવીને ટોટો ઝાલેરે. પાંજરીઆમાં. ૨

વેપારી ઉઠી ચાલ્યો, હાટ મુકીને હાલ્યો;

દેણા દહેણાનો હિસાબ આલેરે. પાંજરીઆમાં. ૩

ધમણ ધખતી રહી છાની, અંતરની અગની બુઝાણી;

કોડ મુકીને લવાર ચાલેરે, પાંજરીઆમાં. ૪

ચરણી ડહેલીથી વહેલી, મ્હો લગી સગા સખંધી;

ખાલી પાંજરીયું ખોહરી બાળેરે. પાંજરીઆમાં. ૫

પિંજર સાકળચંદ ગાવે, ભજ મન પ્રભુને ભાવે;

જન્મ મરણનાં ફેરા ટાળેરે. પાંજરીઆમાં. ૬

ગાયન ૬૦ મું.

ખીલાવર રાગ.

ભુલ્યો મન ભમરા તું ક્યાં ભમ્યો, ભમિયો દિવસને રાત;

માયાનો બાંધેલ પ્રાણિયો, ભમે પરિમલ જાત. ભુલ્યો. ૧

કુંભ કાચોરે કાયા કારમી, તેહના કરોરે જતન;
 વિણસતાં વાર લાગે નહિં, નિર્મળ રાખોરે મન. **ભુલ્યો. ૨**
 કેનાં છોડૂ કેનાં વાછડૂ, કેનાં માય ને બાપ;
 અંતે જાવું છે એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપ. **ભુલ્યો. ૩**
 જીવને આશા કુંગર જેવડી, મરવું પગલાંરે હેઠ;
 ધન સંચી સંચી કાંઈ કરે, કરો દૈવની વેઠ. **ભુલ્યો. ૪**
 ધંધો કરી ધન મેળવ્યું, લાખો ઉપર કોડ;
 મરણની વેળા માનવી, લીધો કંઠોરો છોડ. **ભુલ્યો. ૫**
 મુરખ કહે ધન માહડું, ધોખે ધાન ન ખાય;
 વસ્ત્ર વિના જઈ પોઠવું, લખપતિ લાકડા માંય. **ભુલ્યો. ૬**
 લખપતિ છત્રપતિ સન્નિ ગયા, ગયા લાખ બે લાખ;
 ગર્વ કરી ગોખે એસતા, સર્વ થયા બળી રાખ. **ભુલ્યો. ૭**
 કેઈ ચાલ્યારે કેઈ ચાલસે, કેઈ ચાલણ હાર;
 કેઈ ખેટારે ખુદા બાપડા, જાએ નરક મઝાર. **ભુલ્યો. ૮**
 જે ઘેર નોખત વાગતી, થાતા છત્રીસે રજા;
 ખંડેર થઈ ખાલી પડ્યાં, એસણ લાગ્યાં છે કાગ. **ભુલ્યો. ૯**
 રાતનો ભુલ્યોરે માનવી, દિવસ મારગ આય;
 દિવસનો ભુલ્યોરે માનવી, ફિર ફિર ગોથાં ખાય. **ભુલ્યો. ૧૦**
 સદ્ગુરૂ કહે વસ્તુ વોરિએ, જે કાંઈ આવેરે સાથ;
 આપણો લાભ ઉગારિએ, લેખું સાહિબ હાથ. **ભુલ્યો. ૧૧**

ગાયન ૬૧ મું.

(જંજળી જીવડે મુક્તિની ભુક્તિ ન જાણી.)—એ રામ.

જંથીડા પ્યારા મુસાફરખાનું ન તારૂં,
 સ્વખાળો ભરશે અણધાર્યો નિરધારૂં. પંથીડા,
 પાઠળ ગોટો જળપરપોટો, ખેલ જગતનો ખોટો,
 કાચા કાચો કુંભ પકડશે, ટાળ કંઠનો ટોટોરે. પંથીડા.
 પશુકુટીમાં રહ્યો મુસાફર, કાયમનો હક માની,
 ઘવન પ્રચંડે પડે કુટી તવ, જાય મુસાફર ભાગીરે. પંથીડા.
 અવધે જીર્ણ ઝરૂખો પડશે, નિશ્ચયે હંસા જાણો;
 જમીન મહેલ ઠદી વાવાઝરડે, પડે અચિંત્ય અજાણ્યોરે. પંથીડા.
 એક દિન જીવ વિના કાયાની, તાંણી ખાંધશે ઝોળી;
 રમજન સંબંધી કુંકી ખાળશે, જેમ ફાગણના હોળીરે. પંથીડા.
 જંથીડા પરદેશ જવાનું એક દિન નિશ્ચયે જાણો,
 સાકળચંદ્ર કહે સત્સંગે, જગનો નાથ પિછાણોરે. પંથીડા.

ગાયન ૬૨ મું.

ભૈરવી ગઝલ.

જીમણ બૂંસાય ભક્તિથી ભલે ભગવંતને ભજ તું,
 ભરી લે ભક્તિનો ભંડાર, ભજીતે ભાવથી પ્રભુ તું;
 ભગ્યો ભૂંડા ચોર્યાસીમાં, પડ્યો છે પાપ રાસીમાં.
 મદ્યો માનવનો અવતાર, સફળ કરવા પ્રભુ ભજ તું;

રહેા રાચી શું કાયામાં, અને સંસાર માયામાં,
હઠાવાં પાપની ખાતર, બની મસ્તાન પ્રભુ ભજ તું;
અજ્ઞાને અંધ ના બન તું, આતમ જ્ઞાન મન ધર તું,
આત્મા શુદ્ધતો કરવાં, હવે નિશ્ચયે પ્રભુ ભજ તું.
હવે ના ધર કાયાને, તણ દે ક્રોધ માયાને,
અચળ વ્રતી ધરી લીનતા, ખરા ભાવે પ્રભુ ભજતું;
પીતા માતા બેની ભાર્યા, ન કોઈએ કોઈને તાર્યા,
પ્રભુ વિના ન તારક કોઈ, તો તરત પ્રભુ ભજતું.
ભવિષ્ય કોઈના જાણે, જો જમડા જીવડો તાણે;
અખંડ સક્તિથી વશ કરવા. ખરા ભાવે પ્રભુ ભજ તું.

ગાયન ૬૩ મું.

(મહારા હૈયા કેરા હાર નજર ક્યાં આવશે—એ રાગ.)

સમજવું હું સમજ સખા તું સાનમાંરે,
મીઝજ તું મેલીદે મનનો, ઘડી ભડુંસો નથી તુજ તન નો;
મરડામાં તું મુંઢપણાથી માનમાંરે. સમજવું. ૧
અસંખ્ય જન્મ ધર્યાં ધરણીના, નીલ કુલ પાંચે વરણી ના,
હરીત દ્રષ્ટિથી આવ્યો નહિં, અવસાનમાંરે, મમજવું, ૨
ઘણા વરસ ધન રસમાં ગાલ્યાં;
પાવક બની બહુ પ્રાણ પ્રજાલ્યાં,
તરફડીયો તું તિમિરપણાના તાનમાંરે. સમજવું, ૩

જગત પ્રાણનો જન્મ ધરીને, સમય ગુમાવ્યો ફરી ફરીને,
 વાત બધી તું ધરી રાખજે ધ્યાનમાં, સમજવું. ૪
 મલ્યો જન્મ આ મહા સંકટથી,
 વિચાર કર વહાલા તુજ ઘટથી,
 આથડમાં તું અંધ બની અજ્ઞાનમાં, સમજવું, ૫
 સંત તણે સેવક સંભળાવે. ભવીક જીવને ભરપુર ભાવે,
 ગયો વખત નહિ આવે, કહું છું કાનમાં, સમજવું. ૬

ગાયન ૬૪ મું.

(ધારણી મનાવેરે મેવ કુમારનેરે"—એ રાગ.)

કાંઈ નવિ ચેતોરે ચિત્તમાં જીવડારે, આયુ ગળે દિન રાત.
 વાત વિસારીરે ગર્ભવાસનીરે, કુણ કુણ તારી જાત. કાંઈ, ૧
 દોહિલો દીસેરે માનવ ભવ તણોરે, શ્રાવક કુળ અવતાર.
 પ્રાપ્તિ પુરીરે ગિરવા ગુરૂ તણીરે,

તુજ ન મળે વારંવાર. કાંઈ. ૨

તું મત જાણુરે ધન માહરૂંરે, કુણ માતા કુણ તાત,
 આપ સ્વાર્થે સહુ કોઈ મલ્યુરે, મકર પરાઈ તું વાત. કાંઈ. ૩
 પુણ્ય વિહુણારે દુઃખ પામે ઘણારે, દોષ દીએ કીરતાર,
 આપ કમાઈ પુરવ ભવ તણીરે, ન મિટે તેહ લગાર, કાંઈ. ૪
 કઠિણ કરમને અહુર્નિશ જે કરેરે, તેહનાં ફળ જે વિપાક.

હું નવી જાણુંરે કુણુ ગતિ તાહરીરે,
 તે જાણે વીતરાગ. કાંઈ પ
 તે હુઃખ સદ્યાંરે બહુ રમણી તણાંરે, અનંત અનંતીપાર.
 લખિધ કહેરે જે જીનને લજેરે, તે પામે મોક્ષ દ્વાર, કાંઈ. ૬

ગાયન ૬૫ મું.

(મોર ખપૈયા બોલે પીયુ બનમે—એ રાગ.)

ખખરદાર બંદા ખખર લે ઘટકી,	
કાળ પલકમાં દેશે પટકી.	ખખરદાર. ૧
ફાગટ વિશ્વના ફંદે ફરીને,	
ફટકેલ બુદ્ધિ ગઈ તુજ ફટકી.	ખખરદાર. ૨
વિધ વિધ લોગ વૈભવ આ તારો,	
ચેત ચતુર દિન ચારની ચટકી,	ખખરદાર. ૩
માફ માફ કરીને મરે પણ,	
આખર કામ ન આવત કટકી,	ખખરદાર. ૪
અંધ બની અભિમાન વસે કરી,	
સીદ ભરે શીર પાપની મટકી.	ખખરદાર. ૫
ઠહાલા વિષયને મનથી ગણે પણ,	
છેવટ છળ કરી જાણે છટકી.	ખખરદાર. ૬
શીથીલ ભયે, ગાત્ર ગતિ લઈ થડી,	
ઈંદ્રીય ગણથી રહીશ તબ અટકી.	ખખરદાર. ૭
પરવશ પડીઓ દેહ જબ પ્રાણી,	

સહ્ય સમો રહેશે સરવને ખટકી.	ખખરદાર. ૮
અંતે કોઈ ન બેઠું બોલાવે,	
જીવવું આશના પાશમાં લટકી.	ખખરદાર, ૯
મુંઠ વિચારી જો જરા મનમાં,	
ભવ સાગરમાં મરે સીદ ભટકી.	ખખરદાર. ૧૦
આશા છોડી અવિનાસી પેં,	
સુરતા સાંધ જ્યું દોરપેં નટકી,	ખખરદાર. ૧૧
સફગુફ ચરણે પ્રિતી ધરી દ્રઢ,	
હરિ જગ જાળને દેને તું ઝટકી.	ખખરદાર. ૧૨

ગાયન ૬૬ મું.

રાગ ધનાશ્રી.

સમજ પ્રાણી મનમાં વિચાર કરી, નરતન નાવે ફરી.
 મંદીર મેડી માલ ખજાના, દોલત રહેશે ધરી. સં ૧
 પુત્ર અને સિંધન છોડીને, જવું છે જરૂર મરી. સં ૨
 અંત સમે કોઈ કામ ન આવે, વાત કહુછુ ખરી, સં ૩
 જીવું બોલે જીવું ચાલે, સત્ય વહે ન જરી. સં ૪
 માયા માટે ભજન કરે છે, ઉર દુર્બુદ્ધિ ભરી. સં ૫
 આત્માફે હરિ નહિં જાણ્યા, જનની ભારે મરી. સં ૬
 કપટ તણ ગુફ શરણુ ગયા વિના, કોણુ ગયું છે તરી. સં ૭
 માટે માફ માની- મોહન, મમતા મેલ પરી. સં ૮

ગાયન ૬૭ મું.

ગઝલ.

ચીવટ રાખી પ્રભુ બજને, જગત છે ઝાંઝવા જેવું,
 હમન આ દેહનો થાશે, નથી સાથે કશું હેવું;
 મગન મનમાં નહિ થાતું, અરે દિન એકતો મરવું;
 છતાં કાં લાગ જાવા દે ? પ્રભુનું નામ દઈ તરવું.
 સગાં બહાલાં લઈ સાથે, નથી તું ભાઈ જાવાનો,
 સફળ ધન તો ભર્યું રહેશે, પછી ત્યાં શું બતાવાનો.
 ભરી લે ભક્તિના લાડુ, અવલ એ કામમાં આવે,
 પછી ના રાખ તું શંકા, ખબરને ખોટ ના જાવે.
 લખી લેજે હૃદય “શંકર” તણી આ શીખ છે સારી;
 સફળ થાશેજ જન્મારો, રટણ કર કબ્જુ ગીરીધારી.

ગાયન ૬૮ મું.

આશાગોડી રાગ.

સંસાર છે દુઃખદાઈ અહો બંધુ સંસાર છે દુઃખદાઈ. એ ટેક.
 જન્મ જરાને મરણ તણાતો, ભય અગણીત છે ભાઈ. અહો. ૧
 રોગ સોગ વિભેગ ઘણેરા, શું રાચે છે લોભાઈ. અહો. ૨
 પરીજન સાફું કર્મ કરે છે; પણ સ્વાસ્થની સગાઈ. અહો. ૩
 લાડીને ગાડી સાથ ન આલે, જાતાં પરભવ માંડી. અહો. ૪
 મંદીર મેડી માલ ખબના, મેલી જવા તે આંડી. અહો. ૫

કારીમું સુખ જાણી ભવીપ્રાણી, ધર્મ કરો ચીતઠાઈ. અહો. ૬
વીરમુની કહે વીર પ્રભુને, ભજતાં સુખ સદાઈ. અહો. ૭

ગાયન ૬૯ મુ.

(કુંવરી કુંવર મારા લાડકા-એ રામ.)

- ડાક ૩માઠ છોડી ચાલવું, ઢાલ વાગશે સહિ;
હાડ જશેરે દુટી જીવડા, લાગ મળશેરે નહિ. ડાક ૧
- ભાર વહિ વહિ વૈંતરા, સાર ભેગુંરે કીધ;
ઈજત ખોઈ ઘડી એકમાં, જો હાથે નવ દીધ. ડાક. ૨
- જાણુ જરૂર રે જીવડા, નથી તારૂંરે કોઈ;
દેહ નથી તારી તાહરી, માટે ચાલજે જોઈ. ડાક. ૩
- માત પિતા બંધવ વળી, મામા મામીને ફોઈ;
મુખ વિકાસીને બેસશે, રહેશે બે ઘડી રોઈ. ડાક. ૪
- કાકા કાકી પુઆ ફાલતુ, મિત્ર પુત્ર પરિવાર;
હા. ? હા ? હુ હુ કરી નાચશે, માટે રહે બખરદાર. ડાક. ૫
- ચકલા તે સુધી વળાવીને, વળશે નર નારી સાથ;
પુરૂષ લઈ રમશાનમાં, બાળશે હાથે હાથ. ડાક. ૬
- દશ દ્રષ્ટાંતે દોહિલી, કહિ સુત્રે જોહ;
નદી પાવાણુ ન્યાયે કરી, પામ્યો મનુષ્ય દેહ. ડાક. ૭
- આરજક્ષેત્ર પામ્યો વળી, પામ્યો સમકિતી કુળ;
હવેરે સુકૃત કર જીવડા, નહિ તો થાશે એ ધુળ. ડાક. ૮

માટે કહ્યું માફ માનીને, યાહ્યું રાખીને મન;
બજ શ્રી પંચ પરમેષ્ઠીને, જે છે સાથેનું ધન.

ડાક. ૯

ગાયન ૯૦ મું.

પ્રસ્તાવિક દોહરા.

- આવે પ્રાણી એકલો, જાય એકલો આપ;
સાથી પુત્ર કલત્ર નહિ, સાથ પુણ્યને પાપ. ૧
- પ્રપંચથી પેદા કરે, સ્વજન ખાય દોઈ લાગ;
સુખ દુઃખ લોકતા પ્રાણીયો, સ્વજન ન લે કાંઈ ભાગ. ૨
- પુત્ર મિત્ર તુજ દેખતાં, થયા લાખ જન રાખ;
એક દીન જીવડાં આપણે, બળી થવું છે ખાખ. ૩
- ક્ષણ ક્ષણ આવરદા ઘટે, ઘટે દિવસ ને રાત;
આજતણું હમણું કરો, કાલ તણી શી વાત ? ૪
- લોગ દેઈ લખ પ્રાણીનાં, વસુમતી કરી નિજ હાથ;
રાય-રંક ક્ષણમાં ગયાં, ગઈ ન પૃથ્વી સાથ. ૫
- છત્રપતિ લખપતિ ગયા, ગઈ ન ઋદ્ધિ સાથ;
જાલમ જોદ્ધા સૂળ ગયા, ખંખેરી દોય હાથ. ૬
- કાઠવ કીટ સમ માનવી, લેશ ન કર અભિમાન;
હું તું આ સંસારમાં, બે દીનનાં મેમાન. ૭
- સંપત ગઈતે સાંપડે, ગયાં વળે છે વડાણ;
ગત અવસર આવે નહિ, ગયા ન આવે પ્રાણ. ૮

મઃટે ભક્તિ સ્તુતિ થકી, જપ જીવડા પ્રભુ નામ;
 સદાચાર પાળી સદા, કર પરમારથ કામ.
 દ્રોહ ન કરવો પારકો, સૌ જીવ જંધુ સમાન;
 દયા દાન ઈંદ્રિય દમન, જીવન મુક્ત જીવ જાણુ.

૯

૧૦

ગાયન ૭૨ મું.

(ઉપદેસી દોહરા.)

પરલોકે સુખ પામવા, કર સારો સંકેત,

હજી બાજી છે હાથમાં, ચેત ચેત નર ચેત.

જોર કરીને જીતવું, ખરેખરું રણ ખેત,

દુશ્મન છે તુજ દેહમાં, ચેત ચેત નર ચેત.

હીશ ગમાર તું ફેગટ થઈશ કજેત,

હવે જરૂર હું શિયાર થઈ, ચેત ચેત નર ચેત.

તન ધન તે તારા નથી, નથી પ્રિયા પરજેત.

પાછળ સૌ રહેશે પડયા, ચેત ચેત નર ચેત.

પ્રાણ જશે જ્યાં પીંડથી, પીંડ ગણાશે પ્રેત,

માટીમાં માટી થશે, ચેત ચેત નર ચેત.

રદ્યા ન રાણા રાજ્યા, સુર નર મુનિ સમેત,

તું તો તરણા તુલ્ય છે, ચેત ચેત નર ચેત.

રજકણ તારાં રખડશે, જેમ રખડતી રેત;

પછી નર તન પામીશ ક્યાં, ચેત ચેત નર ચેત.

કાળાં કેથ મટી ગયાં સર્વેં બનીયાં રૂવેલ,
 જોબન જોર જવું રહ્યું, ચેત ચેત નર ચેત. ૮
 માટે મનમાં સમજીને વિચારીને કર પેંત,
 ક્યાંથી આવ્યો ક્યાં જવું, ચેત ચેત નર ચેત. ૯
 શુભ શીખામણ સમજતો, પ્રભુ સાથે કર હેત;
 અંતે અવિચળ એજ છે, ચેત ચેત નર ચેત. ૧૦

વિર બાળકની પ્રભુ પ્રત્યે પ્રાર્થના.

ભાવન ૭૨ મું.

દોહરા.

હે પ્રભુ ? હે પ્રભુ ? શું કહું, દીનાનાથ દયાળ;
 હું તો દોષ અનંત તું, બાળન હું કશ્ચાળ. ૧
 શુદ્ધ ભાવ મુજમાં નથી, નથી સર્વેં તુજ રૂપ;
 નથી લઘુતા કે દીનતા, શું કહું પરમ સ્વરૂપ. ૨
 નથી આજ્ઞા શુરૂ દેવની, અચક્ષુ કરી ઉરમાંડિ;
 આપ તણો વિશ્વાસ દ્રઢ; ને પરમાદર નાંડિ; ૩
 જોગ નથી સત્સંગનો. નથી સત્ સેવા જોગ,
 કેવળ અર્પણતા નથી, નથી આશ્રય અનુયોગ. ૪
 'હું' પામર શું કરી શકું,' એવો નથી વિવેક;
 ચરણ ચરણ પીરજ નથી, મરણ મુખીની ઉક. ૫
 અચિંત્ય તુજ માહાત્મ્યનો, નથી પ્રપુલિત ભાવ,

- અંશ ન એકે સ્નેહનો, ન મળે પરમ પ્રભાવ. ૬
- કેવળ કરૂણા મુર્તિ છો દૌનખંધુ દૌનનાથ,
માપી પરમ જનાથ છું, પ્રહો પ્રભુજી હાથ. ૭
- અનંત કાળથી જાણ્યો, વિના જ્ઞાન ભગવાન;
જેવ્યા નહિ ગુરૂ સંતને, મુક્યું નહિ અભિમાન. ૮
- સંત ચરણ આશ્રય વિના, સાધન કર્યાં અનેક;
પાર ન તેથી પામ્યો, હજ્યો ન અંશ વિવેક. ૯
- મહુ સાધન બંધન થયાં, રહ્યો ન કોઈ ઉપાય,
સત્ સાધન સમજ્યો નહિ, ત્યાં બંધન શું જાય ? ૧૦
- પ્રભુ પ્રભુ લય લાગી નહિ, પડ્યો ન સદ્ગુરૂ પાય;
હીઠા નહિ નિજ દોષ તો, તરિયે કોણ ઉપાય ? ૧૧
- અધમાધમ અધિકો પતિત, સકળ જગતમાં હુંય;
જો નિશ્ચય આવ્યા વિના, સાધન કરશે શુંય ? ૧૨
- પડી પડી તુજ પદ પંકજે, ફરી ફરી માથું એહ;
સદ્ગુરૂ સંત સ્વરૂપ તુજ, એ દ્રવ્ય કરી દેજ, ૧૩

પરચુરણ સ્તવનો.

ગુરુ સ્તોત્ર

ગાયન ૭૩ મું.

રાગ ધનાશ્રી.

નમિએ વારમવાર મેઘ મુનિ, નમિએ વારમવાર.

મેઘ સરીખા મોહનગારા, સહુ જગ મુખ કરનાર. મેઘ. ૧

ચંદ્ર સરીખું મુખ ખીરાજે, દરશન દુઃખ હરનાર. મેઘ. ૨

તારણ તારણ નાવ સરીખા, તારો તારણહાર. મેઘ. ૩

શિશુ વયે ગુરુ સંજમ લીધો, સાયલા શહેર મોઝાર. મેઘ. ૪

મુર ધંદુના શિષ્ય તમે છો, શાસનના શણગાર. મેઘ. ૫

શુભવંતા ગુરુરાજ અમારા, શુભ તણા બંકાર. મેઘ. ૬

આનંદ મુનિને આનંદ કરજો, આનંદના કરનાર. મેઘ. ૭

સુખોદ કાવ્ય.

ગાયન ૭૪ મું.

(વિધાતા વેરણ ચર્મ નારી) એ રાગ.—

ભક્તિ કર રિખવ તણી બાઇ (૨)

સ્થાવર જંગમ બાણ જવાનું સ્થિર નથી કાંઇ;

પડી છે કાળ તણી ફાંસી (૨)

માફ માફ કરી મુરખનર, કરે ઘણી હાંસી;

નકી જીવ બાણ ખફ મરવું (૨)

ખીલ્યા પાનો પીંચર ફેરાં, તેને છે ખરવું;

અમર નથી કોઈ અરે આંહી (૨)

ચોદ ચોદરી રાજ તણને, ગયો રાવણ ક્યાંહી;
જગતના ખોટી આ બાણ (૨)

પાપ કરીને ભર્યા પોટલા, કરી હાણ હાણ;
સંગ તું સજ્જનનો કરજે (૨)

રાત દિવસ નવકાર જપીને, દાણુ દુઃખ હરજે;
ચડી છે કાળ તણી સ્વારી (૨)

મ્હોટા મ્હોટા ચાલ્યા ગયાં, ત્યાં તું છે શું બારી;
સુરખનર કહે માફં માફં (૨)

નગ્ન જન્મીને નગ્ન જવું છે. નથી કાંઈ ત્હાફં;
અરે ભવ ક્યાંથી તું આંચો (૨)

શોધ કરીલો આ સંસારે, નથી કાંઈ કાંચો;
જ્ઞાન તું જરા નહી પામ્યો (૨)

પશુ તથ્ય તેં કરી મળુરી, ખડં નહિ કામ્યો;
ભરી તેં પાપ નણી ખ્યાલી. (૨)

જાવા ટાલે ભવ જાણ્યો. ખીસ્સું છે ખાલી;
સુખેષ તેં દિલમાં નવ લીધો (૨)

ગર્વ તણે તેં જેરી ખ્યાલો, હોશેથી ખીધો;
જગતનું સુખ બધું ખોટું (૨)

કાળ કાળીઓ કરી જાય છે, નાનું ને મોટું;
બગાડયું કામ અરે ત્હાફં (૨)

ચેતી લે તું વખત હજી છે, વચન કહું સાફં;

જગત છે સ્વપ્નાની ખાળ (૨)
 અરિહંતનું શરણુ ગ્રહાને, મનમાં ધા રાજ;
 દુઃખ છે દુનિયાના શારી (૨)
 હિત શિખામણ ખરી ગણીને, યુજીએ નરનારી;
 ઉમ્મર તુજ અરે ચાલી જાયો. (૨)
 સુરધન્દુ કહે ગયા પછી જીવ બહુ બહુ પસ્તાયે;

સજ્જનો અને સપ્તારીઓ વિષે.

ગાયન ૭૫ મુ.

(રાગ. ખલાસ.)

જીવોરે જીવોરે જનો કેવા પ્રત ધારી;
 કેવા પ્રતધારી આગે થયાં નરનારી.....જીવોરે. ટેક.
 જીવો જીવો જંખુ સ્વામી, ખાળ વયે બોધ પામી;
 તજ્યું રાજ ઋદ્ધિ જેણે, તજી આઠ નારી,
 તજી આઠ નારી તેને વંદના હમારી.....જીવોરે. ૧
 ગજસુકુમાળ મુનિ, ધગે શિરપર ધુની;
 અહગ રહ્યા તે ધ્યાને, હગ્યા ન લગારી;
 હગ્યા ન લગારી તેને વંદના હમારી,.....જીવોરે. ૨
 કોષાના મંદીર મધ્યે, રહ્યાં મુનિ રથુળી બદ;
 વેશ્યા સંગવાસો તોએ, થયા ન વિકારી.
 થયા ન વિકારી તેને વંદના હમારી.....જીવોરે. ૩
 સતિતો રાજુલ જેવી, જગમાં ન જોડી એવી,

પતિવ્રત માટે કન્યા, રહી એ કુમારી;
 રહીએ કુમારી તેન વદના હમારી.....જીવોરે. ૪
 જનક સુતા જે સીતા, વરસ તો બારે વિત્યા,
 ઘણું દુઃખ વેઠ્યું તોએ, રહ્યાં ટેક ધારી;
 રહ્યાં ટેક ધારી તેને વદના હમારી.....જીવોરે. ૫
 ધન્ય ધન્ય નરનાની એવી દ્રઢ ટેક ધારી,
 જીવીત સુધાર્યું જેણે, પામ્યાં ભવ પારી;
 પામ્યાં ભવપારી તેને વદના હમારી.....જીવોરે. ૬

રૂપભ દેવનો સ્તુતિ.

ગાયન ૭૬ મું.

નમીએ નમાવી શિર પ્રથમ જીણુંદા. (૨)

પ્રથમ જીણુંદા. પ્યારા પ્રથમ જીણુંદા. નમીએ.

અકળ કળા છે તારી, પળે પળે ન્યારી ન્યારી.

ભવિજન હિતકારી, આનંદકંદા. નમીએ.

મંગળ સ્થળે સ્થળે સુખ કરે પળે પળે;

આપો અમરફળ, માફ દેવી નંદા. નમીએ.

નામિનંદન લાવી બહાવા પ્રવર્તક ઊજમાળ.

શેમા દુઃખ ટાળ ટાળ, પુનમચંદા.. નમીએ.

ગાયન ૭૭ મું.

(પનાશા ગા.)

નિત્ય જ્યો નવકાર, ભવિજનો નિત્ય જ્યો નવકાર.

એ મંત્રનો મહિમા છે મોટો, ઉતરવાં ભવપાર. ભવિજનો. ૧

અરિગં જન અરિહંત સમરીએ, સિદ્ધ થયા ભગવંત; ભવિજનો. ૨
 નવલખ જપતાં નર્ક નિવારે, પામે મવનો પાર. ભવિજનો. ૩
 મંત્ર અમુલક મહિમા મંદીર, ભવદુઃખ ભંજણહાર. ભવિજનો. ૪
 પંથ પરમેષ્ટિ દેવ હયાળુ, માપે કુમતિ આવાર. ભવિજનો. ૫
 કરબ્રહ્મ હવે કૃપા કરીને, ભક્ત વત્સલ ભગવાન. ભવિજનો. ૬
 દિગ્દર્શન મંડળ ગુણગાયે, વદવાણ કાંપ મોઝાર. ભવિજનો. ૭

મહાવિરના પુત્રોનું હૃદયગાન.

ગાયન ૭૮ મું.

(કવાલી ગઝલ.)

અમે મહાવીરના પુત્રો, અમારો પંથ ન્યારો છે.
 સાધવા સત્યના પુત્રો, ધર્મ એવો અમારો છે.
 બળવા સંઘની સેવા, અમે બનશું “હવે એવા;”
 જીવન અર્પી બધું દેવાં, ધર્મ એવો અમારો છે.
 દીધા જેવું સદા દેવું, લીધા જેવું સદા લેવું;
 પીવા જેવું સદા પીવું, ધર્મ એવો અમારો છે.
 અહુર્નાશ ન્યાયમાં વહેવું, કપટ છળથી નહિ કહેવું;
 સદા આનંદમાં રહેવું, ધર્મ એવો અમારો છે.
 જીવન વિજયી બનાવાનો, સરવ દોષો સમાવાનો.
 ફરજ સારી બજાવાનો, ધર્મ એવો અમારો છે.
 દુઃખીના દુઃખને હરવાં, વિજયના ઘોષને કરવાં.
 દુઃખોથી લેશ નહીં ડરવાં, ધર્મ એવો અમારો છે.

સર્વથી મિત્રતાં કરવી, લાગણી પ્રેમની ધરવી,
 હરકતો સંઘનાં હરવી, ધર્મ એવો અમારો છે.
 અમારા અત્મ લોગેથી, અમારા આત્મ ચોગેથી,
 અપર પરના બલા કરવાં, ધર્મ એવો અમારો છે.
 નથી જ્યાં જન્મવું મરવું, નથી જ્યાં “કાર્ય”ને કરવું,
 સનાતન ધર્મવાળાનો, અમર એવો ઉતારો છે.
 વિચરવું ધર્મની વાટે, જીવન પણ ધર્મના માટે,
 સદા એ સંત શિષ્યેનો, પરમ એ ધર્મ પ્યારો છે;

ગાયન ૭૯ મું.

(મન માયાના કરનારાં,) રાગ.

મુણે રનેહેથી જન ધર્મ વાળારે, બળે બાવે કરી ગુણવાળા.
 તને ભુંડા થતાં બણકારારે, મુક્તિપુરીની આશાઓ વાળા.
 ચાર દિવસનો જન્મ વિસામો, ભુતળમાં ભમનારા.
 કાળ આવીને ઠોટ પકડશે, વાયદાના વિચાર નહારારે બળે.
 અગણીત ગયા આ ભુને તજી, હતા અધર ડગ ભરનારા.
 તારે પણ તે મારગ જાણું, અમરના ઘાટ નકારારે. બળે.
 જીનવર તણાં નો પુન્ય વસાયે, મૂંઢ જન્યા બુદ્ધિવાળા,
 તારે બેઠી પણ તે છે ધનારો, બજારે બાવે જપમાળારે બળે.
 કાઢવ સરીખા કુટીલ કરમનાં, કાઢ કદવ નહારા,
 દિગ્દર્શન મંડળ કહે બાવે, મુક્તિના ખારે જનારાંરે. બળે.

ગાયન ૮૦ મું.

એવો પુનમ ચાલે —સગ—

અનુપમ આજે જે ઝોરઝોર મહાવીર મંદીરે રે (૨)
 ચાલે લેખા જઈએ હિતે હળીનળી આજ;
 જહાલા વીરનો જનમ દીવસ આજનોરે—એટલે.

સાખી.

ત્રિશલા કુંજે અવતર્યા, મહાવીર અવતાર.
 ધનધન દીવસ તે ઘડી, વર્તે જય જયકાર.

ધાળ બરીને મોતીડે વધાવતી રે, (૨)

છપ્પન કુમારી સજી સૌ શણગાર.

ઉઠી આરસ પારસમણી ચોકમાંર.....ચાલો. ૧

સાખી.

જન મન રંજન પારણું હીરાથી ઝલકાય,

પોઢ્યો છે માંહે મણી, પુનમ મુખ જણાય,

હિતે હીચોગે છે કંચન વરણી દોરીએરે (૨)

માતા ત્રિશલાજીને હૈયે હરખ અપાર.

એવો ઉગ્યો છે દીવસ રણીઆમણેરે.....ચાલો. ૨

સાખી.

મોતી તોરણ બારણે, લાગે ઝાક ઝમાલ;

ચંદ્રાણી આગે કરી, નાચે રમઝુમ તાલ.

ટઉકા કરતાં મેના કોયલ મધુરા કઠથીરે;

વળી ગાવંતા જ્યૈયાં ફડા રાગ;

એવો આનંદ આનંદ વીર પારણેરે.....ચાલો. ૩

સમાપ્ત.

અગાઉથી આશ્રય આપનાર ગ્રાહકોના મુખારક નામો.

પ્રત. નામો.

સાયલા. (જાલાવાડ). ૫૩.

૫૧ શ્રી મેત્ર મુનિ જૈન વિદ્યાસાળા

હા. માસ્તર. નાગરદાસ લવજીભાઈ

૧ કુ સુખલાલ દેવચંદ

૧ રતીલાલ ઓધવજી ખારા.

વડવાણ કાંપ. (૨૫૫)

૨૫ દોશી. ચત્રભુજ ભુરાભાઈ

૧૦ શા. નાગરદાસ લલુભાઈ

૧૦ શા. છગનલાલ મુળચંદ

૮ શા. ચત્રભુજ જસરાજ

૫ ડોહારી. હરખચંદ ચતુરભાઈ

૫ શેઠ. વજલાલ છગનલાલ

૫ ગોસાળીઆ. અમુલખ છગનભાઈ

૫ શેઠ. નાનચંદ બદવજી હોટલવાળા

૫ વકીલ. મણિકલાલ નાગરદાસ

૫ શા. મણીલાલ કાકુભાઈ

૫ શા. વાંમકલાલ પ્રેમચંદ

૫ શા. ચત્રભુજ ઓધવજી સ્ટેમ્પ વેન્ડર

૫ શા. રાયચંદ વેલશી

૫ શા. રણછોડ હટ્ટભાઈ

પ્રત. નામો.

૫ દોશી. ખીમચંદ લહેરાભાઈ

૫ વોરા. તળશી બદવજી

૫ પારેખ. અમરતલાલ રણછોડ

૫ ધડીઆળી. પ્રભાશંકર શંકરજી

૫ દરખાર. જોરાવરસીંહજી રામસીંહજી

કિટસન લાઇટસ એજન્ટ.

૫ ભાવસાર. કરતુર હરીભાઈ

૫ સોની. ગોરધન ગંગારામ

૪ વકીલ. સુખલાલ છગનલાલ

૩ શા. ઉકાભાઈ ડાહ્યાભાઈ

૩ શા. મોહનલાલ લહેરાભાઈ

૩ ગાંધી. વાડીલાલ મુંદરજી

૨ શા. અમુલખ નાનજી

૨ શા. મોહનલાલ વજુભાઈ

૨ શા. મણીલાલ ઉજ્જમશી

૨ શા. પ્રેમચંદ ચક્રભાઈ

૨ શા. ભાયચંદ અમુલખ

૨ શા. તરેખોવન રાજપાળ

૨ શા. ચક્રભાઈ છગનલાલ

૨ શેઠ. મહેશદાસ વીરજી

પ્રત.	નામો.
૨	ગાંધી. મનમુખ મહીલાલકમરડાવાળા
૨	કોહરી. કસ્તુર પુરુષોત્તમ
૨	સંઘવી. પુરુષોત્તમ ભાયચંદ
૨	કોહરી. ઓધડ નાગજી
૨	મોદી. જગજીવન ધરમશી
૨	વારા. પનજી વેલચંદ
૨	હકર. હરીરામ પદમશી
૧	શા. મગનલાલ પ્રેમચંદ હોટ્ટેજવાળા
૧	દોશી. નાગર વિરચંદ
૧	શા. તરબોવન હરચંદ
૧	ગોપાણી. ગીરધરલાલ મગનલાલ
૧	શા. અમુલખ આવલ
૧	શા. નાગરદાસ ભુદરભાઈ
૧	ગોસળીઆ. હીરાચંદ દેવચંદ
	ગોદાવરીવાળા.
૧	ગોસળીઆ. ભુરા રામજી
૧	પારેખ. હરજીવનદાસ વજ્રલાલ
૧	દોશી. જેસીંગ ભુરાભાઈ
૧	શા. દેવચંદ વનરાવન
૧	શેઠ. પુરુષોત્તમ વાલજી
૧	શા. કુલચંદ ચતુરભાઈ
૧	શા. હીમચંદ ખેયર
૧	શા. જેઠાલાલ કિન્નમશી.

પ્રત.	નામો.
૧	પારેખ. મગનલાલ વજ્રલાલ
૧	શા. ડાભાભાઈ કેશવજી ખીડીવાળા.
૧	શેઠ. કસ્તુર જગનલાલ મીડાઈવાળા.
૧	શા. ધોળાભાઈ ભાણજી
૧	શા. ભુદર મોનજી
૧	શા. દીપચંદ જગજીવન
૧	શા. અમીચંદ ઝીજાભાઈ.
૧	શા. ભગવાનજી દીપચંદ
૧	શા. શીવલાલ જગનલાલ
૧	શા. રતીલાલ લાલચંદ
૧	શા. જગજીવન તળશી નગરાવાળા.
૧	શા. ગુલામચંદ રાધવજી
૧	શા. શીવલાલ જગનલાલ
૧	શેઠ. વ્રધમાન મુળજી
૧	શા. વાડીલાલ હરખચંદ
૧	શા. ઉન્નમશી ભાયચંદ ગોકલ
૧	શા. ડુંગર ભુરાભાઈ
૧	માસ્તર. પોપટલાલ રતનશી
૧	શા. સુખલાલ કુંવરજી
૧	શા. મગનલાલ રાજપાળ
૧	શા. શીવલાલ ગોવા
૧	મેતા. જેમલ કાળીદાસ સાલગંવાળા.
૧	શા. ટપુલાલ અમૃતલાલ માણેકચંદ

પ્રત.	નામો.
૧	શા. કેવળલાલ કિન્નમશી
૧	શા. હરપુર નરસીભાઈ
૧	શેઠ. ગાંડાલાલ ખેચર
૧	શા. હીરાચંદ માણેકચંદ
૧	શા. ધરમશી જલાલાઈ
૧	શા. કિન્નમશી છગનલાલ
૧	શા. લખમીચંદ હરીભાઈ
૧	શા. પ્રેમચંદ લખમીચંદ
૧	ભાવસાર. કાનજી લાલાભાઈ
૧	શા. પ્રજલાલ ઝવેર
૧	શા. સુંદર પોપટ
૧	ભાવસાર. લાલચંદ માધવજી
૧	શા. પ્રજલાલ છગનલાલ
૧	ધડીઆળી. પ્રેમચંદ મોતીચંદ
૧	ગોપાળી. શીવલાલ કિન્નમશી
૧	શા. લલુભાઈ સંઘજી
૧	ગાંધી. કિન્નમશી ત્રીકમ ખીડીવાળા.
૧	શા. લખમીચંદ પોપટલાલ
૧	ભાવસાર. મોહનલાલ કુલચંદ
૧	શા. છોટાલાલ ચતુરદાસ મણી- આરાવાળા.
૧	શેઠ. અમુલખ રણછોડ
૧	શેઠ. પ્રેમચંદ છગનલાલ

પ્રત.	નામો.
૧	પંડ્યા. મુળસાંકર અમરતલાલ
૧	શા. માવજી સુંદરજી
૧	શા. લાલચંદ ઠાકરશી
૧	હકર. શામજી સુંદરજી કિન્નવાળા
૧	શેઠ. મગનલાલ દપુરચંદ
૧	દોશી. મેઘજી કાળીદાસ
૧	શા. વાડીલાલ ગજલ
૧	દોશી. માણેકચંદ વીરચંદ
૧	શા. અમુલખ ત્રીભોવન
૧	સંઘવી. ભાવચંદ તારાચંદ
૧	શા. નારણ હઠમીચંદ
૧	શા. સુખલાલ માણેકચંદ
૧	શા. કેશવલાલ કુલચંદ
૧	ખત્રી. કેશવલાલ ખીમજી વઢવાણ શહેર. (૧૫)
૧૦	ગાંધી. ચાંપસી મકન
૫	વકીલ. વાલજી સંઘજી ઝાંખોદડ.
૨૫	શા. હુંગરશી ડાલાભાઈ રાજપર.
૧	વેરા. કેશવજી જુહા ખેરાળી. (૪)
૨	શેઠ. શીવલાલ ત્રીકમ

- પ્રત. નામો.
- ૧ શેઠ. જગન અમરશી
- ૧ દોશી. વધુ નાગર
- મુળપર. (૫)
- ૧ પરમાર. સવાભાઈ કાળુભાઈ
- ૪ શા. વીરચંદ ડોશા
- મુળી. (૨૫)
- ૫ શેઠ. ભવાનજી ડુંગરશી
- ૫ શા. પુંજલાલ જીવરાજ
- ૫ શા. કેશવલાલ ઘેલાભાઈ
- ૨ શા. નારણજી અદીકરજી
- ૧ કામદાર. કેશવલાલ પુરૂષોત્તમ
- ૧ શા. શાંતીલાલ મુળચંદ
- ૧ શા. મગનલાલ વસ્તર
- ૧ શા. રાયચંદ મોહનલાલ
- ૧ શા. સોમચંદ ત્રીભોવન
- ૧ શા. છોટાલાલ પુરૂષોત્તમ
- ૨ વોરા. દેવચંદ જોડેચર
- દીગશર. (૪૬)
- ૫ શા. હરજીવન લવજી
- ૫ શા. પ્રેમચંદ ડોશાભાઈ
- ૫ શા. કિન્નરશી વિરપાળ
- ૫ ગાંધી પોપટલાલ ગોકળજી
- શા. ઝુંઝા ડાહ્યાભાઈ

- પ્રત. નામો.
- ૫ શા. પોપટલાલ નાનજી
- ૪ શા. હકમચંદ અમુલજી
- ૫ શા. અમરચંદ ધનજીભાઈ (એ-
કસેરાવાળા)
- ૩ ગાંધી સંઘજી સુંદરજી
- ૨ કોડારી. ઝુંઝા અમજી
- ૨ ગાંધી. તલકશી ગોકળ,
- ઉમરગા.
- ૧ ગાંધી. ગોકળ નીમજી
- ચાટીલા. (૬)
- ૧ શા. જોડાલાલ સવજી
- ૧ શા. વેલશી ઝવેર
- ૧ શા. મોતીચંદ વેલશી
- ૧ પારેખ. ગુલામચંદ કરમચંદ
- ૧ શા. ખીમચંદ ઝવેર
- ૧ કોડારી. લીલાચંદ મુળજી
- ગાનીવડલા.
- ૧૦ ગાંધી નરેનમદાસ નયુભાઈ
- મોરગી.
- ૫ ખેન. મણીખેન દુલમજી
- વાંનનેર.
- ૫ સંઘવી. અભેચંદ સોમચંદ
- ધ્રાંગધ્રા. (૩૨)
- ૫ ધુ. હીરાચંદ કુંવરજી

પ્રત.	નામો.
૩ શા.	વ્રજલાલ હરજીવન
૫ શા.	જેમલ મોહનલાલ
૨ શા.	હાકરશી નીમચંદ
૨ શા.	પોપટલાલ જગનલાલ
૨ શા.	દાળીદાસ દેવશી
૨ કોઠારી.	કુમેર ખેતશી
૨ શા.	પ્રેમચંદ મોહનલાલ
૨ શેઠ.	છોટાલાલ દલીચંદ
૨ શેઠ.	ઉન્નમશી ગોકળદાસ
૧ શા.	કસ્તુર નરશી.
૧ શેઠ.	નવલચંદ હીમચંદ
૧ સોની.	ગોરધન નયુ
કોપરણી. (૫)	
૧ સંઘવી.	મણીલાલ પાનાચંદ
૧ સંઘવી.	મગનલાલ ગફલ
૧ સંઘવી.	નરશીભાઈ ધરમશી
૧ કોઠારી.	લાલચંદ પાનાચંદ
૧ સંઘવી.	ખીમચંદ ટાકરશી
ગુજરાવટી. (૨૮)	
૫ શા.	ઝવેર ભગવાન
શા.	કુપુર ભગવાન
૨ શા.	પોપટ મહાદેવ
૨ શા.	ગ્રાહ્ય ભગવાન

પ્રત.	નામો.
૨ શા.	તલકશી પીતાંબર
૨ ગાંધી.	ખેતશી ઝવેર
૨ શા.	જેહા કેશવજી
૨ શા.	ત્રીભોવન નાનજી-સીતાપુરવાળા
૧ સોની.	વાલજી કુંવરજી
૧ ગાંધી.	પોપટ કુંવરજી
૧ વોરા.	પુન્ન મોરાર
૧ સોનીખીમચંદ	કુંવરજીવદવાયુવાળા
૧ શા.	ત્રીભોવન વીઠ્ઠલ
૧ શા.	અમરતલાલ જેહા સીતાપુરવાળા
ભારદ.	
૫ શા.	નાનજી સુંદરજી
ખોડુ. (૧૯)	
૨ શા.	તરભોવન વીઠ્ઠલ
૨ શા.	હીરાચંદ કુંગરશી સ્કુલમાસ્તર
૨ શા.	જગનાદાસ ખુશાલ
૧ મગનલાલ	જગનલાલ પે. આ.
માસ્તર.	
૧ સમજીલાલ	વીરપાળ ખી. આ.
માસ્તર.	
૧ માણેકલાલ	શીવલાલ દમશી.
૧ મુલજી	ચતુર
૧ શા.	નીમજી સુળચંદ

પ્રત. નામો.

- ૧ શા. મગનલાલ કસળયદે ડગલી.
 ૧ શા. ચુનીલાલ જેઠાલાલ ડગલી.
 ૧ શા. ઓધડ કુંવરજી ડગલી
 ૧ શા. તરભોવન અમુલખ
 ૧ શા. મલુકચંદ માણેકચંદ
 ૧ શા. નરશી કુંવરજી ડગલી
 ૧ શા. છોટાલાલ કલ્યાણજી
 ૧ શા. મોહનલાલ કુંવરજી
કલકત્તા. (૧૦)

૫ મણીલાલ મુંદરજી દેશાઈ સાયલા
 નિવાસી.

૫ છોટાલાલ મગનલાલ દેશાઈ સા-
 યલા નિવાસી.

મુંબઈ. (૪૭)

- ૧૫ શા. મણીલાલ લખમીચંદભાઈ
 ૧૫ શા. વનમાળીદાસ ગુલામચંદ
 ૫ લલુભાઈ એન્ડ સન્સ કેમીકલ
 એજન્ટસ
 ૫ શા. શાંતીલાલ ગુલામચંદ મોતીવાળા
 ૩ સાંકલચંદ કસળચંદ મહેતા
 ૨ શા. બીખાલાલ વાડીલાલ
 ૨ ગાંધી. મનસુખ સુખલાલ
ખંભાત.
 ૫ શા. બીખાભાઈ નગીનદાસ

પ્રત. નામો.

વલસાડ.

૨ કોહારી. કિન્નમશી લહેરાભાઈ ચુડાવાળા
વડોદરા.

૧ શેઠ. છોટાલાલ દેવજી લીંમડીવાળા

અમદાવાદ. (૨)

૧ શા. મોતીચંદ દેવચંદ

૧ માસ્તર. સી. કે. ડેલીવાળા.

સાણંદ. (૧)

૫ શેઠ. દેવચંદભાઈ ઠાકરશી

૧ શેઠ. ભાઈચંદ ડાહ્યાભાઈ

૧ મેતા. જેયંદ માનચંદ

વીરમગામ.

૧ દોશી. નાગરદાસ તેજપાળ.

તલસાણા.

૫ ગાંધી. માણેકચંદ કિન્નમશી

વણ, (૧૩)

૨ શા. માણેકલાલ નરશી

૧ શા. ડાહ્યાભાઈ જીવજી

૧ વેરા. જોવનજી મુંદરજી

૧ ભાવસાર. અમરશી જેઠા

૧ શા. ધરમશી ઓધડ

૧ ભાવસાર. પરશોતમ ત્રીકમ

૧ ભાવસાર. લાલચંદ જીવજી

૧ દોશી. વીરપાળ પ્રેમચંદ

- પ્રત. નામો.
- ૧ ભાવસાર. ધનજી હનુમાઈ
- ૧ શા. હરગોવીંદ ઉજ્જમશી
- ૧ શા. ભાયચંદ ખુશાલ
- ૧ શા. કરતુર પીતામર
દેદાદર.
- ૫ શા. કરતુર હકામાઈ
ઘોટાલાશેર. (છલ્લે પંજતખ.)
- ૫ કાંતીલાલ જીવાલાઈ
કરાંચી. (૭)
- ૫ શા. વ્રધમાન જીદરદાસ
- ૨ શા. ગોપાલજી માનસંગિજ્ઞાયલાવાળા
આદરીઆણાં. (ખારગોદા લાઈન.) ૫.
- ૧ શેઠ. વાડીલાલ અમરતલાલ
- ૧ દોશી. હરગોવિંદ જગન-જ્યરીઆણા
- ૧ દોશી. મોહન ડાલા
- ૧ સંપવી. વધા ડાલા
- ૧ ભાવસાર. પાતાચંદ કાળીદાસ
સુરેલ.
- ૪ દોશી. મયાચંદ જો.તમશી.
ધોરાજી. (૩)
- ૫ શા. લખમીચંદ વાલજી

- પ્રત. નામો.
- ૧ શા. નાગજી જસરાજ
રોધેલ.
- ૧ શા. જવેરચંદ માધવજી
રાણપુર. (૨)
- ૧ વસાણી. ગુલાબચંદ કેશવજી
- ૧ શા. રતીલાલ રાયચંદ
ભડીઆદ.
- ૮ શા. અમરચંદ ઝુંઝામાઈ
ઝાખાળા. (૩)
- ૨ સંધવી ઉજ્જમશી વીઠલ
- ૧ શા. મગનલાલ કીકમશી
ખંભલાવ.
- ૧ શા. ગુનીલાલ જીવરાજ
વાગડાદ.
- ૧ શા. ચીમનલાલ ભીખાચંદ
ઘોટાદ.
- ૨ વસાણી. હરગોવીંદ જગનલાલ
ખાટડી.
- ૧ દોશી. ધરમશી વિદ્યચંદ
શેખપર.
- ૨ શા. લખમીચંદ દેવશી

સાયલા સંપ્રદાયના પુજ્ય મહારાજશ્રીની સ્તુતિ.

(રાગ.— પુનમ આંદની)

આપો સહુ મળી ગુરૂ પદ વદીએરે;
મેઘરાજજી સ્વામી ગુણના કાંડાર,
લળી લળીને પ્રણામ કરીએ અમે રે,
પોતે પ્રગટ પારશ્વમણી રૂપ છે રે;
ભવિષ્યનોના ઉદ્ધારણ હાર.....લળીલળી.

સાખી.—વહન શશિ સમ શોભિતું, ઉજવળ તેજ અપાર;
લાજે ભેઈરતિપતિ, શોભા અંગની સાર.
દુઃખ દરશનથી દૂર ભય છે રે;
મન વાંછીત પુરણ થાય.....લળીલળી.

ખી.—એસી ઉંચા આસને, વહોછે વાણીવખાણ;
કોયલ સરખા કંઠથી, વચન સુધાની ખાણ.
નર નારી એક ચિત્તથી સાંભળેરે,
ગુરૂ મુખ થકી ધર્મ કથાય..... લળીલળી.

સાખી.—વિતરાગી ભોગી વડા, સુંદર શાંત સ્વભાવ;
સમદૃષ્ટી સાં ઉપરે, દયા તણા હરીઆવ.
આઠે પહોર ઉપદેશ આપે આતરે,
સહુ શાસ્ત્ર પ્રવીણ મુનિરાય..... લળીલળી.

સાખી.—નામ પ્રમાણ ગુણ છે, મંભીર મેઘ સમાન;
કરભેડીને માગીએ, આપો એ વરદાન;
પ્રભુ કહે ધર્મ શ્રદ્ધા વધા ધણીરે;
સિદ્ધ થાય જેથી સર્વના કાજ.....લળીલળી.

લી. મેઘમુનિ જૈન વિદ્યાશાળા-સાયલા.

જાહેર ખબર.

વાંચો ?

જરૂર ? ?

વાંચો ? ? ?

જૈન તત્ત્વજ્ઞાનથી ભરપુર, અને મુક્તિ માર્ગ દર્શક.

આત્મહિત શિક્ષા. ભાગ. ૧-૨-૩.

આ અ.ધુનપ ગ્રંથ શ્રી સાયલા સંપ્રદાયના ઝગ્ગાધિપતિ વચો. નદ પુજ્ય મહારાજ શ્રી મેધરાજજી સ્વામીના વિજ્ઞાન અને ઉચ્ચ જ્ઞાનથી ધણીજ સરસ ભાષામાં બાળ તેમજ નદ સમજી શકે તેવી રીતે રચનામાં આવેલો છે.

આ ગ્રંથમાં મુખ્યત્વે ત્રણ વિભાગ પાડવામાં આવેલા છે. જેઃ
પ્રથમ વિભાગમાં અર્થ-કામ-ધર્મ અને મોક્ષનું ધર્મજી વિસ્તાર પૂર્વક સ્વરૂપ બતાવવામાં આવેલું છે. બીજા વિભાગમાં નવતત્ત્વ-પદ્મવ્ય-નય-નિરોધ અને મોક્ષ પ્રાપ્તિનું વિનિયમ સહિત સ્વરૂપ બતાવવામાં આવેલું છે. ત્રીજા વિભાગમાં ચોવીસ તિથેકર અને તેના આંતરા, બાર ચક્રવર્તી, નવખલદેવ, નવવાસુદેવ, નવપ્રતિવાસુદેવનું નામ પૂર્વક વિવેચન કરવામાં આવેલું છે. અને સાથે જૈનમતની પ્રાચીનતા તેમજ બૌદ્ધમતની ઉત્પત્તિ પણ બતાવવામાં આવેલ છે.

હવે પ્રમાણે વિસ્તાર પૂર્વક વિવેચનવાલો ગ્રંથ પ્રત્યેક જૈન અધુને પોતાને ઘેર તેમજ લાઇબ્રેરીઓમાં રાખવા લાયક છે.

ચાલુ કામગીરી તથા હપાઈની વેઠવી પડતી મુશ્કેલીઓ સામું નહિં જોતાં ફક્ત કિંમત રૂ. ૧-૪-૦ પૌરટેજ બુદ્ધ રાખવામાં આવેલ છે.

આ પુસ્તકમાંથી હવેજતી રકમ શ્રી મેધમુનિ જૈન વિદ્યાશાળાના ઉત્તેજનાથે જવાની છે માટે હવે નિચેના ચિરનામે.

શ્રી મેધમુનિ જૈન વિદ્યાશાળા.

મુ. સાયલા (કાઠોયાવાડ.)

